

Porozumienie

Jarostawa Gowina

Polityka OdNowa

Program

Porozumienia

Jarostawa Gowina

Archiwum Partii Porozumienie Jarostawa Gowina

Porozumienie

Jarosława Gowina

Wprowadzenie

Niniejszy program jest odpowiedzią na wyzwania, z którymi mierzymy się na co dzień w naszych miejscach pracy, codziennych obowiązkach, życiu prywatnym. Bez względu na to, jaką rolę pełniemy w życiu, łączy nas troska o sprawy Polski i jej obywateli.

Porozumienie jest i chce być partią odpowiedzialną. Program, który przedstawiamy jest nie tylko realny, ale przede wszystkim bardzo potrzebny. Głęboko wierzymy, że przedstawione propozycje są odpowiedzią na potrzeby rozwojowe Polski i Polaków. Chcemy zaprosić wszystkich, którzy podzielają przedstawione przez nas propozycje do współpracy. Jesteśmy otwarci na dalszą rozmowę i poszukiwanie sposobów realizacji naszych postulatów programowych. Wierzymy, że dają prawdziwą szansę na rozwój.

Program powstał jako efekt szeregu prac merytorycznych – licznych konsultacji, rozmów grupowych i indywidualnych, analizy wielu danych, lektury raportów i opracowań. Ważnym wkładem w przygotowanie niniejszego dokumentu były również regionalne, tematyczne konferencje programowe. W ciągu kilkudziesięciu dni poprzedzających Kongres Programowy członkowie Porozumienia, sympatycy i przyjaciele, eksperci, samorządowcy spotkali się na 25 konferencjach, w czasie których dyskutowano o najważniejszych sprawach dla Polski.

Pragnę podziękować wszystkim, którzy zdecydowali się zaangażować w te prace. To właśnie dzięki poszukiwaniu porozumienia w tych najważniejszych sprawach powstają dobre, wartościowe i rozwojowe pomysły.

Jarosław Gowin

Porozumienie

Jarosława Gowina

CREDO

Polska

Wierzymy w ponadczasową wartość, jaką jest Ojczyzna – jesteśmy dumni z jej historii i osiągnięć, chcemy być wartościowymi członkami polskiego społeczeństwa, którzy codzienną, sumienną i ofiarną pracą przyczyniają się do jej rozwoju. Za konstytutywne fundamenty Polski traktujemy wartości chrześcijańskie, z których czerpać chcemy inspirację dla prawa i budowania relacji społecznych. Za św. Janem Pawłem II uważamy, że przyszłość Polski trzeba oprzeć o tradycję jagiellońską – tradycję kraju dumnego z siebie, a jednocześnie otwartego i tolerancyjnego, łączącego dziedzictwo wielu kultur, religii i narodów.

Państwo

Łączy nas głębokie przekonanie, że państwo powinno być silne i skuteczne, a jednocześnie ograniczone, pozostawiając jak najszerszą przestrzeń dla wolnej aktywności jednostek, rodzin, stowarzyszeń i samorządów. Wierzymy w państwo, które jest wyrazem zbiorowej mądrości jego obywateli – państwo stojące na straży bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla wszystkich, które odpowiedzialnie administruje wspólnymi sprawami w oparciu o prawo i zasady etyczne.

Samorządność

Jesteśmy przekonani, że władza działa najskuteczniej tam, gdzie jest bliska obywatelom. Dlatego opowiadamy się za silną pozycją samorządu. Obowiązkiem państwa jest wspieranie jego prawnej i finansowej stabilności. Samorząd powinien być partnerem dla rządu centralnego, reprezentując interesy danej wspólnoty i dbając o zapewnienie najlepszych warunków rozwoju dla mieszkańców.

Gospodarka

Wierzymy, że kluczowe dla sukcesu gospodarczego Polski jest realne funkcjonowanie gospodarki wolnorynkowej, opartej o powszechne prawo własności. Opowiadamy się za możliwie najniższymi podatkami oraz przejrzystymi i uczciwymi zasadami ich nakładania. Rolą państwa winno być wspieranie rozwoju gospodarczego opartego na przedsiębiorczości Polaków, tworzenie jasnego, stabilnego i transparentnego prawa gospodarczego oraz dbałość o zapewnianie wysokiego standardu życia dla wszystkich obywateli.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Spółeczeństwo

Ufamy naturalnej mądrości społeczeństwa. Aby mogło się ono swobodnie rozwijać, konieczne jest zapewnienie pełnego stosowania fundamentalnych zasad wolności. Wierzymy, że społeczeństwo ma swoje powinności – musi dbać o wszystkich swoich członków, pomagać słabszym i pokrzywdzonym, brać odpowiedzialność za własny rozwój, dbać o kolejne pokolenia.

Bezpieczeństwo

Doceniając aktualną pozycję międzynarodową Polski – jej strategiczne członkostwo w Unii Europejskiej i Pakcie Północnoatlantyckim, jesteśmy przekonani o konieczności ciągłego stabilizowania naszej roli w tych organizacjach. Zależy nam na silnej i sprawnej Unii Europejskiej, która dbając o bezpieczeństwo i dobrobyt wszystkich swoich członków, szanuje i wspiera ich wartości, daje impulsy rozwojowe, korzysta z bogatego dziedzictwa całej Europy. Wierzymy, że nasze długoterminowe bezpieczeństwo opiera się o sojusz europejski i atlantycki – jesteśmy gotowi aktywnie go rozwijać w duchu solidarności i współodpowiedzialności za sprawy międzynarodowe.

Wiedza i nauka

Wierzymy, że podstawą rozwoju Polski winna być wiedza i rozwój naukowy – to dzięki wysokiej jakości edukacji i badań naukowych możemy zapewnić stabilny rozwój społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy. Jesteśmy przekonani, że każdy człowiek zasługuje na korzystanie z wszystkich możliwości, jakie daje nam współczesna nauka. Chcemy oprzeć nasz rozwój na innowacyjności i upowszechnianiu dostępu do rezultatów badań, na inwestycji w nasze polskie talenty.

Klimat

W duchu chrześcijańskiej odpowiedzialności za świat jesteśmy przekonani o konieczności pilnych działań na rzecz zapewnienia przyszłości naszej planety. Naszym zbiorowym obowiązkiem, ale też przejawem rozumnej troski o interes Polski jest dbałość o wprowadzanie realnych rozwiązań chroniących środowisko naturalne. W ten sposób wyrażamy odpowiedzialność za przyszłość naszych dzieci i wnuków, odpowiedzialność za jakość życia kolejnych pokoleń.

Porozumienie

Jarosława Gowina

KLUCZOWE POSTULATY

1. **Silne samorządy** – zapewnimy im stabilność finansową i dalszy rozwój dzięki zwiększeniu poziomu finansowania poprzez PIT i CIT
2. **Nareszcie proste i przejrzyste podatki dla przedsiębiorców** – wprowadzimy jednolitą daninę zastępującą podatek dochodowy i składki społeczne
3. **Zerowy podatek VAT na artykuły dla dzieci**
4. **Czystsze powietrze już od 2022 roku** - w nowych budynkach rezygnacja z węgla już od przyszłego roku; we wszystkich budynkach do 2030 roku, w ciepłownictwie i energetyce do 2040 roku
5. **Mieszkanie w zasięgu każdej rodziny** - czyli tanie mieszkania na wynajem z możliwością wykupu na własność (Nowa Polityka Mieszkaniowa)

Porozumienie

Jarosława Gowina

ZDROWIE

Pandemia koronawirusa unaoczniała wszystkim, jak ważny jest sprawny i efektywnie działający system opieki zdrowotnej. Jest to jedno z najtrudniejszych wyzwań współczesności – nie tylko w Polsce, ale w wielu krajach świata. Wierzymy głęboko, że dbałość o zdrowie Polaków jest powinnością odpowiedzialnego państwa. Takie podejście oznacza duży wysiłek budżetowy, ale może przede wszystkim sprawny system zarządzania, transparentność planowania i decydowania, otwartość na działania innowacyjne, włączające różne podmioty i wszystkich interesariuszy do budowy efektywnego systemu. Za podstawowe zadania uznajemy:

1. Koordynację działań umożliwiających pacjentowi w prosty sposób osiągnięcie kolejnych etapów leczenia – diagnostyki, leczenia i rehabilitacji.

Potrzeby pacjenta muszą być umiejscowione na pierwszym miejscu. W sposób jasny i przejrzysty zostanie określona funkcjonalna więź poszczególnych ośrodków w hierarchii referencyjności szpitali tak, aby pacjent miał dostęp do coraz nowszych technologii i mógł korzystać z coraz lepszych kadr medycznych w zależności od potrzeb. W tym celu poszczególne szczeble tej drogi, zaczynając od lekarzy rodzinnych, przez szpitale podstawowe do specjalistycznych i wreszcie uniwersyteckich, zostaną ze sobą funkcjonalnie połączone.

2. Poprawę komunikacji z pacjentem z wykorzystaniem wszystkich dostępnych metod komunikacji.

Zaczynając od rejestracji do lekarzy rodzinnych, aż do izb przyjęć szpitali, punktów pielęgniarstwa i pokoi badań lekarskich, będziemy przywiązywać wielką wagę do okazywania szacunku pacjentom szukającym pomocy. Komunikowanie się personelu z pacjentami – prowadzenie rozmów zarówno bezpośrednich, jak i telefonicznych przez pracowników niemedycznych i medycznych – będzie stale doskonalone poprzez szkolenia i systematyczną weryfikację.

3. Wzmocnienie roli szpitali powiatowych jako ośrodków szybkiej diagnostyki wspierających lekarzy rodzinnych i ratownictwo medyczne.

Specjalny fundusz „modernizacyjny” pomoże szpitalom powiatowym przygotować się do pełnienia wraz z lekarzami rodzinnymi roli pomocy medycznej pierwszego kontaktu. To tutaj też, najbliższe miejsca zamieszkania pacjentów i ich rodzin powinny rozwijać się ośrodki opieki długoterminowej i nad osobami starszymi. Tak przekomponowana rola szpitali powiatowych lepiej wypełniałaby potrzeby osób potrzebujących szybkiej pomocy lub dłuższej opieki, bez konieczności angażowania większej liczby specjalistów. Dałyby też zatrudnienie wielu pracownikom pielęgnacyjno-opiekuńczym mieszkającym w danym powiecie. Skrócenie kolejek do specjalistów może być osiągnięte, jeśli uruchomiony

Porozumienie

Jarosława Gowina

zostanie system pro jakościowego motywowania lekarzy rodzinnych do zajęcia się większością problemów medycznych zgłaszających się pacjentów. Musi temu towarzyszyć zwiększenie ilości i kompetencji lekarzy rodzinnych.

4. Promowanie właściwych postaw prozdrowotnych – program narodowej profilaktyki.

System pomoże w wyborze i doradzi Polakom odpowiednie sposoby żywienia, aktywności fizycznej, psychicznej i społecznej. W ramach szeroko zakrojonych działań wypromujemy postawy zapobiegające chorobom od dziecka do późnej starości. Nakłady na ten cel zostaną zwielokrotnione, a ich głównym dysponentem będzie Minister odpowiedzialny za zdrowie. Dostanie on wysokie rządowe pełnomocnictwo do koordynacji tego procesu z innymi resortami, Głównym Inspektorem Sanitarnym, wojewodami, NFZ, samorządami terytorialnymi i zawodowymi, a także mediami publicznymi.

5. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia lekarzy, pielęgniarek i innych pracowników opieki zdrowotnej.

Realizacji tego celu sprzyjać będzie jednoznaczne określenie wysokiego poziomu referencyjnego szpitalom specjalistycznym, na których bazie głównie będzie realizowane przed-dyplomowe kształcenie przyszłych nielekarskich pracowników medycznych. Zwiększona zostanie wycena świadczeń zdrowotnych wykonywanych w ośrodkach o najwyższym poziomie referencyjnym, gdzie prowadzone jest kształcenie kadry medycznej. Usuwane będą bariery w zakresie toku specjalizacji lekarskich tak, aby zaspokoić potrzeby społeczne dotyczące leczenia specjalistycznego.

6. Dynamiczny rozwój nauk medycznych, farmaceutycznych i nauk o zdrowiu oraz wdrażania nowych technologii.

Polacy muszą korzystać z najnowszych zdobyczy wiedzy służącej zdrowiu. Konieczne jest intensywne wspieranie i promowanie polskich przedsiębiorców wytwarzających sprzęt, aparaturę i leki, tak w zakresie bieżących potrzeb jak i wdrażania innowacyjnych technologii. Wymaga to odpowiednio zwiększanych nakładów finansowych, które pozwolą polskim naukowcom (lekarzom, biologom, chemikom, farmaceutom, inżynierom, psychologom i socjologom) uczestniczyć w światowym procesie zdobywania wiedzy. Środki przeznaczone na ten cel stanowią najlepszą inwestycję.

7. Budowę systemu wsparcia osób starszych.

Ludzie starsi muszą mieć zapewniony przez Państwo powszechny i sprawny system kompleksowej opieki zdrowotnej ułatwiającej życie codzienne. System ten musi być tak skonstruowany, aby nie zachodziła konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów przez

Porozumienie

Jarosława Gowina

osoby starsze. Wszelkie działania muszą być koordynowane w zakresie opieki zdrowotnej i społecznej. W tym celu niezbędne jest wzmocnienie kompetencji resortu zdrowia o obszar „opieka społeczna”. W związku z tym, że własne otoczenie domowe ma dla osób starszych wyjątkową wartość, nowe programy rządowe, skoordynowane z samorządowymi, powinny:

- Zbudować sieć opieki domowej i sprawnego codziennego wsparcia aktywności pozadomowej z uwzględnieniem diagnostyki (włączając w to nowoczesne formy monitoringu stanu zdrowia);
- Zapewnić właściwe leczenie pod nadzorem geriatrycznym, rehabilitacyjnym;
- Zapewnić kontakt z ośrodkami kultury i nauki;
- Ułatwić życie w rodzinie otaczającej osoby starsze; system taki powinien wspierać zdolność młodszych członków rodziny do wykonywania pracy zarobkowej;
- Rozwinąć bazę opieki stacjonarnej, która wymaga wsparcia. Nie może być ona jednak traktowana jako bardziej atrakcyjna od pomocy udzielanej osobom mieszkającym we własnym mieszkaniu lub domu;
- Rozwinąć opiekę długoterminową i usprawniającą jak najbliżej mieszkańców, np. na bazie szpitali powiatowych, które z biegiem czasu zmieniają swoją dotychczasową rolę;

Zmiany te muszą być planowane z wyprzedzeniem, zapewniając utrzymanie miejsc pracy w powiatach i stawiając przed samorządami nowe zadania, wspierane z budżetu państwa.

Porozumienie

Jarosława Gowina

POLSKA W ŚWIECIE I EUROPIE

Realistyczna polityka zagraniczna.

Polityka zagraniczna każdego państwa ma kilka wymiarów i dotyczy zarówno bezpieczeństwa, zagranicznej polityki ekonomicznej, kultury, relacji międzyludzkich czy też wreszcie wymiaru humanitarnego. W przypadku Polski polityka bezpieczeństwa zawsze odgrywała znacznie większą niż w przypadku wielu innych państw rolę.

1. Konsensus.

Fakt, iż polska polityka zagraniczna to w głównej mierze polityka bezpieczeństwa nakazuje, by polityka zagraniczna łączyła, a nie dzieliła siły polityczne w Polsce. Jako konserwatyści możemy różnić się od naszych konkurentów politycznych również w ocenie zjawisk zachodzących na świecie, ale rozumiejąc, że Polska polityka zagraniczna to tak naprawdę próba zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim Polakom, będziemy dążyć do konsensusu pomiędzy głównymi siłami politycznymi w tym zakresie. Polska jest dziś członkiem Unii Europejskiej i NATO – jest to olbrzymia wartość dla naszego państwa. Wartość, która winna nas łączyć.

2. Punkt wyjścia.

Polityka zagraniczna każdego państwa jest pochodną położenia geograficznego, potencjału państwa, sojuszy oraz ambicji i umiejętności przekładania ambicji na realne osiągnięcia. Położenie geograficzne naszej Ojczyzny przez lata było niczym fatum wiszące nad Polską. Dzisiaj jednak, inaczej przez setki lat w historii, Polska nie leży już pomiędzy Rosją a Niemcami. Pomiedzy Polską a Rosją istnieje niepodległa Ukraina. Przyszłość Białorusi budzi nasz niepokój, ale nawet jeśli przyjąć, że jej perspektywy nie są najlepsze, to nadal nie jesteśmy tak jak w przeszłości w strefie zgniotu pomiędzy Rosją a Niemcami, gdyż wspólnie z Republiką Federalną znajdujemy się w dwóch kluczowych z punktu widzenia naszego bezpieczeństwa sojuszach, tj. w Unii Europejskiej oraz w NATO.

3. Pomiedzy trwaniem i brakiem ambicji, a przesadnymi obawami.

Jako konserwatyści odrzucamy tezę o tym, że wstąpiwszy do NATO i UE jesteśmy już bezpieczni na zawsze. Patrzymy z optymizmem w przyszłość, ale pamiętając o przyszłości i widząc wojnę, która tli się ledwie 1000 km od naszych granic uważamy, że w zakresie bezpieczeństwa Polska nie może spocząć na laurach. Odrzucamy więc szkołę myślenia, która inwestycje w polskie siły zbrojne przez lata uważała za drugorzędne wydatki.

Porozumienie

Jarosława Gowina

4. Praca organiczna.

Realizm w polityce zagranicznej to tyle co optymizm podszyty racjonalną oceną zagrożeń, a nie jedynie bezzasadny optymizm lub przesadne obawy. To dążenie do wzmocnienia bezpieczeństwa państwa oraz znaczenia Polski w sojuszach poprzez codzienną solidną pracę u podstaw i stopniowe wzmocnienie polskiej gospodarki, innowacyjności, a równocześnie umacnianie dyplomacji, sił zbrojnych i służb specjalnych, to droga do silnej pozycji Polski w UE i NATO i w efekcie do bezpieczeństwa. Polityka zagraniczna to sztuka cierpliwości, wytrwałości i konsekwencji, czyli tego, co dla nas jest istotą konserwatyzmu.

5. Unia Europejska.

Chcemy dalszego zacieśniania współpracy w ramach Unii Europejskiej. Jako konserwatyści pamiętamy, że zjednoczenie kontynentu miało na celu zapobieżenie kolejnym wojnom, które przez dziesięciolecia pustoszyły nasz kontynent. Równocześnie jednak jako konserwatyści z obawą patrzymy na zbyt daleko idące projekty integracyjne. Nie dlatego jednak, że jesteśmy przeciwni integracji, ale dlatego, że widzimy, że stają się one paliwem dla sił skrajnych. Chcemy więc zacieśniania współpracy, ale jesteśmy przeciwni koncepcji federalizacji Europy.

Jako pragmatycy z kolei ze sceptycyzmem odnosimy się również, przynajmniej na obecnym etapie, do pomysłu przystąpienia do strefy euro. Likwidacja złotówki nie może być bowiem wyrazem tej czy innej ideologii, a raczej wynikiem kalkulacji ekonomicznej. Ta podpowiada nam, że dzisiaj przyjęcie euro osłabiłoby nasze możliwości stymulowania wzrostu gospodarczego.

Będziemy wspierać unijną agendę transformacji energetycznej oraz unijną politykę klimatyczną. Jesteśmy równocześnie jednak zdania, że ścieżki dojścia do zakładanych celów muszą uwzględniać historyczne zaszczości i nie mogą powodować zwiększania nierówności pomiędzy państwami Unii Europejskiej. W zakresie polityki energetycznej i klimatycznej jesteśmy za znalezieniem rozsądnych, kompromisowych rozwiązań.

6. NATO oraz polskie siły zbrojne.

Podstawą bezpieczeństwa militarnego Polski w naszym przekonaniu jest, poza naszymi własnymi siłami zbrojnymi, NATO. Absolutnie kluczowe znaczenie ma dla nas fakt, iż częścią europejskiej architektury bezpieczeństwa są Stany Zjednoczone. USA w ciągu ostatnich nieco ponad 100 lat dwukrotnie przychodziły Europie z pomocą i to dzięki USA zakończyły się dwie wojny światowe. Fakt, iż dzisiaj wojska amerykańskie stacjonują w Europie traktujemy jako gwarancję bezpieczeństwa zarówno naszego kraju, jak i szerzej Europy.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Pamiętając o artykule piątym Paktu Północnoatlantyckiego deklarujemy równocześnie spełnienie zapisanego w traktacie waszyngtońskim obowiązku inwestowania we własne siły zbrojne. Opowiadamy się za zdecydowanym i szybkim wzrostem nakładów na polską armię tak, aby nasze siły zbrojne były w stanie bronić Polski przez czas niezbędny dla przerzutu sił sojuszniczych.

Jesteśmy za rozwijaniem takich formatów jak PESCO, ale zarazem koncepcję budowy armii europejskiej, postrzegamy wyłączenie jako komplementarne uzupełnienie NATO.

7. Inne formaty.

Unia Europejska oraz Pakt Północnoatlantycki to nie jedyne punkty odniesienia Polski. Jesteśmy za rozwijaniem również i innych formatów współpracy regionalnej, takich jak np. Trójmorze czy też Grupa Wyszehradzka. Formaty te rozumiemy jednak nie jako alternatywę, ale jako środki służące wzmocnieniu naszej pozycji w ramach UE i NATO.

8. USA.

Opowiadamy się za rozwijaniem bliskich sojuszniczych relacji ze Stanami Zjednoczonymi. Co oczywiste, chcemy, by relacje te były takimi niezależnie od tego, kto rządzi czy to w Waszyngtonie, czy Warszawie. Opowiadamy się za tym, aby Polska i Europa oczekując wsparcia Stanów Zjednoczonych równocześnie udzielały takiego samego wsparcia naszym sojusznikom zza oceanu. Jesteśmy jednoznacznymi zwolennikami sojuszu z USA. To bowiem amerykańskie wojska stacjonują dziś na naszym terytorium i gwarantują nasze bezpieczeństwo.

9. Niemcy.

Nasze relacje z Niemcami uważamy za fundamentalne z punktu widzenia przyszłości Polski. Polacy i Niemcy to dziś sąsiedzi, partnerzy, współnicy, a coraz częściej również – na poziomie zwykłych ludzi – partnerzy w życiu prywatnym, współmałżonkowie i rodzice. To definiuje codzienność naszych relacji. Za tą pozytywną codziennością nie nadąża niestety polityka. Jako konserwatyści z zasady pamiętamy o historii, ale nie po to, by stać się jej zakładnikami, ale po to, by wyciągać z niej wnioski. Możemy mieć krytyczne spojrzenie na te, czy inne działania Niemiec, ale analogie z III Rzeszą uważamy za nierozsądne. Równocześnie jednak martwi nas zbyt mała wrażliwość naszych niemieckich przyjaciół na naszą pamięć.

Będziemy dążyć do tego, żeby relacje polsko-niemieckie i pojednanie polsko-niemieckie znalazły się w takim punkcie jak relacje i pojednanie niemiecko – francuskie. Jesteśmy

Porozumienie

Jarosława Gowina

przekonani, że jest to możliwe, ale zarazem jesteśmy przekonani, że będzie to możliwe tylko wówczas, gdy Berlin w większym niż do tej do tej pory stopniu uwzględni nasze interesy, a już szczególnie interesy bezpieczeństwa.

10. Inne państwa sojusznicze.

Jesteśmy za rozwijaniem relacji z Francją, Włochami, Hiszpanią i Wielką Brytanią. Chcemy również zacieśniania relacji z państwami basenu Morza Bałtyckiego. Będziemy wspierać relacje NATO z tymi państwami regionu, które nie są jeszcze członkami Paktu. Opowiadamy się również za bliskimi relacjami z Litwą, Łotwą i Estonią – na południu – z Czechami i Słowacją oraz – na północy – z państwami skandynawskimi: Szwecją, Finlandią i Norwegią.

11. Rosja.

Z niepokojem obserwujemy napięcia w relacjach Zachodu z Rosją. Rozumiemy potrzebę deeskalacji napięcia pomiędzy NATO a Rosją, ale będziemy się jednoznacznie sprzeciwiać wszelkim inicjatywom, które szukałyby dróg ku owej deeskalacji w osłabianiu wschodniej flanki NATO. Akt stanowiący NATO – Rosja uważamy, biorąc pod uwagę zasadniczą zmianę okoliczności, która nastąpiła w chwili rosyjskiej napaści na Ukrainę, za nieprzystający do współczesności. Jesteśmy zdania, że punktem wyjścia do jakiegokolwiek deeskalacji musi być zmiana zachowania Rosji.

12. Ukraina i Białoruś.

W odniesieniu do Ukrainy opowiadamy się za przywróceniem jej suwerenności w granicach sprzed zajęcia Krymu. Chcemy pozostawić Ukrainie otwarte drzwi na Zachód. Jednocześnie jednak nie możemy ignorować tego, na ile nasze stanowisko jest tożsame ze stanowiskiem naszych sojuszników. Uważamy, że skuteczność w polityce zagranicznej opiera się bowiem na prawdziwej ocenie realiów, a nie na ich odrzucaniu, gdy te nie odpowiadają naszym oczekiwaniom. Z tej też racji opowiadamy się za znalezieniem rozsądnego kompromisu w tym zakresie. Kompromis ten musi jednak uwzględniać fakt, że Ukraina jest ofiarą rosyjskiej agresji. W stosunkach bilateralnych z kolei opowiadamy się za wypełnianiem współpracy konkretami, a nie deklaracjami.

Stosunki z Białorusią są dziś ogromnym wyzwaniem. Białoruś to idealny przykład tego jak trudno jest czasem pogodzić wartości i interesy. Uważamy, że Polska nie może zapominać o prawach człowieka na Białorusi. Z niepokojem obserwujemy przesuwanie się Białorusi ku twardej dyktaturze i coraz większemu uzależnieniu od Rosji. Będziemy wspierać każdą siłę polityczną, która będzie dbać o realną suwerenność Białorusi. Za sprawę niepodlegającą dyskusji uważamy konieczność poszanowania praw człowieka na Białorusi.

Porozumienie

Jarosława Gowina

13. Otoczenie instytucjonalne.

Opowiadamy się za reformą, wzmocnieniem, profesjonalizacją, uwolnieniem od wpływów politycznych, czy uniezależnieniem od wpływów koterii towarzyskich polskiej dyplomacji, służb specjalnych oraz sektora think-tanków. Ich wzajemne relacje wymagają w naszej ocenie korekty i dostosowania do standardów znanych z państw Zachodu. Jesteśmy zdania, że całość polityki zagranicznej powinna być koordynowana przez MSZ. Wielość ośrodków decyzyjnych powoduje w naszej ocenie jedynie chaos i nieskuteczność polskiej polityki zagranicznej. Chcemy wzmocnienia komponentu zagranicznej polityki ekonomicznej i skutecznej promocji naszego handlu i inwestycji przez Ministra właściwego ds. gospodarki.

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN

Porozumienie

Jarosława Gowina

RZETELNE PAŃSTWO

Państwo nie jest czymś abstrakcyjnym, mitycznym – jest rzeczywistością, którą sami tworzymy, domem, od którego zależy nasze poczucie komfortu i bezpieczeństwa. Zatem dbałość o ten wspólny dom jest podstawowym obowiązkiem nas wszystkich, przede wszystkim tych, dla których jest to obowiązek zawodowy, czyli polityków. Porozumienie od swego zarania wierzy w państwo, które jest silne swymi obywatelami, państwo, które jest dobrem wspólnym – bez względu na poglądy polityczne, wiek, płeć, wykształcenie, światopogląd. Kluczową wartością dla takiego rozumienia pojęcia „państwo” jest rzetelność.

Jesteśmy przekonani, że państwo rzetelne to takie, które:

- budzi zaufanie
- słucha i słyszy swych obywateli
- wspiera i dba o ludzi i ich sprawy
- jest przestrzenią poszukiwania porozumienia, a nie podziałów
- kieruje się konstytucyjną zasadą pomocniczości, pozostawiając jak najszerszą przestrzeń wolności dla jednostek, rodzin, organizacji pozarządowych i samorządów

Wierząc głęboko w ideę państwa rzetelnego, proponujemy:

1. Zmianę systemu ustrojowego poprzez przekształcenie Senatu jako izby wyższej Parlamentu reprezentującej w większej części samorząd terytorialny.

Fundamentem nowoczesnego państwa demokratycznego jest samorządność. Reformy lat 90-tych przyniosły doniosłe zmiany, których efektem jest uformowanie się silnego i mocno osadzonego w społecznościach lokalnych samorządu terytorialnego. Dla wielu osób, to właśnie gmina czy powiat jest „państwem” – tam załatwiamy większość swoich spraw urzędowych, tam szukamy pomocy, tam wreszcie zapadają decyzje o wielu naszych sprawach codziennych. Uczestnicząc w wyborach samorządowych stajemy się podmiotami życia państwowego. Biorąc pod uwagę istotę i rolę samorządu terytorialnego w tworzeniu państwa, uważamy, że izba wyższa parlamentu, zgodnie z zasadami trójpodziału władzy, powinna stać się reprezentacją interesów samorządu terytorialnego, aby decyzje podejmowane na szczeblu centralnym nie destabilizowały systemu, który udało nam się przez ponad 30 lat wybudować.

2. Decentralizację państwa – zarówno funkcjonalną, jak i instytucjonalną.

Wierzimy mocno w państwo zdecentralizowane, w którym obywatele, zarówno poprzez swoich przedstawicieli, jak i bezpośrednio decydują zgodnie z zasadą pomocniczości

Porozumienie

Jarosława Gowina

o swoich sprawach. Podejście takie zgodne jest ze współczesnymi trendami na świecie, zgodne jest także z polityką Unii Europejskiej. Państwo zdecentralizowane to państwo sprawne i szybko reagujące. Postulujemy zatem:

- utworzenie systemu centrów administracyjnych na poziomie gminnym i powiatowym, w których w jednym miejscu załatwić można będzie wszystkie sprawy z zakresu różnych poziomów administracji – w centrach takich pracować będą także specjalnie przygotowani doradcy, którzy służyć będą pomocą w przebrnięciu przez procedury administracyjne
- kontynuację informatyzacji usług publicznych
- deglomerację instytucjonalną – lokowanie urzędów centralnych i regionalnych, instytutów naukowych i centrów rozwojowych w mniejszych ośrodkach

3. Wdrożenie instytucji referendum konsultacyjnego.

Skuteczne i sprawne rządy opierać powinno się na wsłuchiwanie się w głos obywateli, dlatego proponujemy upowszechnienie formy ogólnonarodowych konsultacji w postaci referendum konsultacyjnego odbywającego się nie rzadziej niż co 2 lata, w którym konsultowane będą kluczowe bieżące sprawy państwa.

4. Polityka przejrzystego państwa.

Wdrożenie systemu upowszechniania danych o funkcjonowaniu instytucji publicznych (na wszystkich szczeblach) z wykorzystaniem danych cyfrowych (tzw. *big data*). Warunkiem upowszechnienia takiego systemu jest przygotowanie standardu dla zbierania i udostępniania danych gromadzonych przez podmioty publiczne, a następnie opracowanie minimalnego formatu ich udostępnienia dla potrzeb analiz, monitorowania oraz upowszechniania wiedzy o działalności państwa.

5. Zwiększenie racjonalności wydatkowania środków unijnych.

Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej są niezwykle ważnym instrumentem modernizacji Polski – są kluczowe dla zbudowania naszych przewag konkurencyjnych i stabilizacji społecznej i ekonomicznej. Jednak dla ich właściwego wykorzystania konieczne jest stałe monitorowanie celów, na jakie są one wydatkowane (np. systematyczne wzmocnienie tzw. agendy cyfrowej – kompetencji i infrastruktury) oraz mechanizmów realizacyjnych (np. określenie minimalnego poziomu finansowania działalności samorządów).

Porozumienie

Jarosława Gowina

SAMORZĄDNOŚĆ

Samorządność lokalna jest fundamentem państwa demokratycznego. Nie istnieje żadne państwo, które nazywa siebie demokratycznym, jeśli nie funkcjonuje w nim samorząd terytorialny. To przede wszystkim we wspólnotach gminnych uczymy się decydować – we współpracy z naszymi sąsiadami, prowadząc niejednokrotnie spory i osiągając niezadowolające nas często kompromisy – o istotnych sprawach związanych z codziennym życiem. To właśnie samorządność lokalna jest nas w stanie najlepiej przygotować do udziału w demokracji parlamentarnej, dać podstawy do bycia świadomym skali problemów i wyzwań współczesności, obywatelem państwa polskiego. Reformy lat 90-tych doprowadziły do tego, że samorząd terytorialny stał się konstytutywnym elementem demokratycznego państwa prawnego we współczesnej Polsce. Nawet ci, którzy krytykują instytucje samorządowe, nie przeczą, iż dzięki zmianom zapoczątkowanym w 1990 r. udało się nam zbudować silne fundamenty życia wspólnotowego, a w gruncie rzeczy także obywatelskości, odpowiedzialności i patriotyzmu.

Po 30 latach od wprowadzenia samorządu gminnego i po przeszło 20 latach od reformy powiatowo-wojewódzkiej, wydaje się konieczna refleksja o możliwych kierunkach zmian, które adaptować powinny samorządność terytorialną w Polsce do zmieniającej się rzeczywistości społecznej, ekonomicznej i politycznej. Oczywiście jest, że bazą tej dyskusji powinno być jednak głębokie przeświadczenie o fundamentalnym znaczeniu wspólnot samorządowych dla życia publicznego w Polsce, przekonanie, że ich istnienie to warunek konieczny rozwoju, państwa demokratycznego i obywatelskości. Jednak z drugiej strony, co wyraźnie uświadamia nam sytuacja kryzysowa wywołana pandemią koronawirusa, powinniśmy gruntownie przemyśleć fundamenty samorządności lokalnej, wskazać nie tylko doraźne działania, które pomogą społecznościom lokalnym przetrwać trudny czas pandemii. Musimy samorządom dać poczucie stabilizacji finansowej i stworzyć warunki realizacji podstawowych potrzeb społecznych, ale także określić takie kierunki zmian, które w przyszłości spowodują umocnienie naszych wspólnot. Zmiany te skupiać się powinny na wprowadzeniu szerszego katalogu instrumentów, stworzeniu lepszych warunków organizacyjnych i politycznych w realizacji naszych lokalnych celów, przy włączaniu w politykę miejscową, nie tylko demokratycznie wybranych przedstawicieli, ale także jak najszerszego kręgu mieszkańców. Jednocześnie, wzmacniając samorząd powinniśmy także wzmacniać państwo w jego politykach terytorialnych, bowiem tylko we współdziałaniu rządu i samorządu terytorialnego uda się nam zbudować silne i suwerenne państwo.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Zapraszając do dyskusji o rozwoju samorządności proponujemy:

1. Po pierwsze nie szkodzić...

Jeżeli przyjmujemy, że fundamentem demokracji i silnego państwa jest stabilna samorządność, to władze centralne powinny przyjąć zasadę niepogarszania sytuacji ustrojowej i ekonomicznej samorządów – w przypadku przyjmowania rozwiązań, które mają negatywny wpływ na finanse samorządowe, zwłaszcza na dochody własne, przyjmowane powinny być automatycznie rozwiązania rekompensujące.

2. Stabilizacja finansowa.

Realizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego wymaga pokaźnych zasobów finansowych. O ile istotnym dochodem są środki pochodzące z budżetu UE, to jednak kluczowym dla długoterminowej stabilizacji finansowej JST pozostaje kwestia dochodów własnych. Dla uproszczenia systemu finansowania postulujemy wzrost dochodów podatkowych na następującym poziomie:

- udział w PIT
 - gmina: 44%
 - powiat: 14%
 - województwo: 2%
- udział w CIT
 - gmina: 9%
 - powiat: 3%
 - województwo: 19%

Konieczne jest także zbudowanie nowego mechanizmu wyrównywania finansowego w samorządzie, zastępującego dotychczasowe tzw. janosikowe, który byłby oparty na solidarności społecznej, a środki jego pochodziłyby, zarówno ze środków jednostek samorządu terytorialnego, jak i z budżetu państwa.

3. Subwencja inwestycyjna dla samorządów.

Niekorzystne dla jednostek samorządu terytorialnego zmiany w systemach podatkowych, zwiększone zapotrzebowanie samorządów na środki inwestycyjne wymuszają działania systemowe. Proponujemy zatem uruchomienie, opartej o zbiektywizowane kryteria, subwencji rozwojowej dla samorządów na cele inwestycyjne.

4. Wzmocniona współpraca

Warto zadać sobie pytanie, czy ukształtowane jeszcze na przełomie XIX i XX w. instytucje związków i porozumień komunalnych stanowią dziś wystarczające instrumenty

Porozumienie

Jarosława Gowina

współdziałania w zapewnianiu mieszkańcom niezbędnych usług. Wyrażamy przekonanie, że konieczne jest wdrożenie bardziej elastycznych form ich oferowania w postaci umów międzygminnych, które dawałyby szansę na świadczenie wysokiej jakości usług publicznych. Na pewno, korygując instytucje współdziałania komunalnego, warto wzmocnić Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, mającą już swoje miejsce w ustroju państwa polskiego, jako płaszczyznę współdziałania władz centralnych i lokalnych w reformie administracji publicznej.

5. Regionalne/subregionalne centra informatyczne

Warunkiem powodzenia reform modernizacyjnych administracji samorządowej jest skokowe ucyfrowienie wszystkich działań w jednostkach samorządu terytorialnego. Dlatego proponujemy utworzenie regionalnych lub subregionalnych centrów kompetencyjnych na rzecz administracji i obywateli w zakresie stosowania cyfrowych rozwiązań, rozwiązując problem braku kompetencji oraz wiedzy na temat rozwiązań cyfrowych oferowanych przez administrację, w tym rozwiązań centralnych (gov.pl, podpis zaufany i osobisty, EZD RP, eDoręczenia, eZamówienia, eZdrowie itp.).

6. Centralne wsparcie dla lokalnych specjalizacji.

Poszczególne jednostki samorządu terytorialnego mają różne potencjały rozwojowe – może być to przemysł rolno-spożywczy, turystyka, usługi transportowe, itp. Proponujemy wdrożenie specjalnego programu wsparcia dla lokalnych specjalizacji, w ramach którego poszczególne JST będą mogły pozyskać dodatkowe finansowanie rozwoju opartego o najbardziej obiecujące potencjały własne.

7. Powołanie Krajowej Szkoły Administracji Samorządowej.

KSAS byłaby instytucją prowadzącą kształcenie, ale przede wszystkim doskonalenie zawodowe pracowników jednostek samorządu terytorialnego. Program kształcenia i doskonalenia przyczynią się do profesjonalizacji bardzo dużej grupy pracowników samorządowych gwarantując systematyczny wzrost poziomu realizacji usług publicznych. Bliźniaczy w zamyśle do KSAP-u projekt stanowić będzie logiczne uzupełnienia systemu dbałości o jakość administracji publicznej w Polsce.

8. Wsparcie asymilacji obcokrajowców.

Polska stała się bardzo przyjaznym krajem dla osób z zagranicy – w naszym kraju znajdują oni pracę, swój dom, wiążą z Polską swoją przyszłość. Gminy, w których zamieszkują nowi mieszkańcy z innych krajów, wymagają specjalnego wsparcia dla zapewnienia odpowiednich warunków asymilacji społecznej i ekonomicznej. Chcemy wprowadzić nowy

Porozumienie

Jarosława Gowina

program „Wsparcie dla asymilacji”, w ramach którego poszczególne gminy chcące zapewnić dobre warunki dla zakorzenienia się osób przybywających będą mogły uzyskać wsparcie centralne – doradztwo, środki finansowe, szkolenia.

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN

Porozumienie

Jarosława Gowina

GOSPODARKA

W ostatnich latach zredukowano różnice dochodowe w Polsce w skali niespotykanej w najnowszej historii gospodarczej. Ta redukcja nierówności nie ograniczyła tempa wzrostu gospodarczego. Dzięki temu Polska jest jedynym większym państwem, które przeszło drogę od kraju średnio zamożnego do kraju bogatego, w którym tempo wzrostu dochodów we wszystkich grupach dochodowych było wyższe niż tempo wzrostu gospodarczego krajów bogatych. W najbliższych latach utrzymanie rozwoju powyżej średniej dynamiki PKB w krajach najwyżej rozwiniętych trudno będzie osiągnąć wyłącznie poprzez politykę redystrybucji w ramach sektora finansów publicznych. Co więcej, wzrost gospodarczy przyczynił się do powstania w Polsce niezwykle ważnej dla dalszego rozwoju społecznego i gospodarczego tzw. klasy średniej. To ci ludzie codzienną pracą – swoją innowacyjnością, mądrością i etosem działania decydują o przyszłości. Porozumienie stoi i stać będzie na straży interesów klasy średniej.

W naszym przekonaniu konieczne jest:

1. Ustabilizowanie systemu podatkowego dla przedsiębiorców.
2. Zwiększenie produktywności poprzez inwestycje prywatne – znaczące zwiększenie inwestycji prywatnych, w szczególności w obszarze produkcji eksportowej.
3. Rozbudowanie infrastruktury fizycznej poprzez inwestycje publiczne i prywatno-publiczne.
4. Przyspieszenie wdrożenia przełomowych innowacji przez polskie przedsiębiorstwa.
5. Zwiększenie efektywności systemu gospodarczego dzięki mądrym regulowaniom i deregulowaniom.
6. Oszczędniejsze gospodarowanie zasobami z wykorzystaniem bodźców rynkowych do ponownego wykorzystywania odpadów i zwiększeniu roli energii odnawialnej – wsparcie dla polskich firm w transformacji energetycznej.
7. Odpowiedzenie na zmniejszający się zasób siły roboczej poprzez ekonomiczne bodźce zachęcające do wchodzenia i pozostawania na rynku pracy.
8. Polonizacja zamówień publicznych.
9. Wsparcie dla sektora MŚP.
10. Wsparcie eksportu.
11. Wdrożenie Polityki Przemysłowej Polski.

Porozumienie

Jarosława Gowina

1. Stabilizacja systemu podatkowego dla przedsiębiorców.

- Proponujemy swoisty reset podatkowy dla osób prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wprowadzeniu jednolitej daniny, która zawierać będzie w sobie wszystkie niezbędne podatki i składki – wysokość tej daniny winna być rozsądnym kompromisem pomiędzy zdolnościami płatniczymi przedsiębiorców na poziomie zapewniającym im odpowiednią konkurencyjność a możliwościami budżetu państwa. Rozwiązanie takie znacznie uprości system podatkowy dla przedsiębiorców i zwiększy przewidywalność prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Zwiększenie produktywności poprzez inwestycje prywatne.

- Rozszerzenie tzw. estońskiego CIT na spółki notowane na GPW osiągające nie więcej niż 10 mld PLN przychodu i mające przynajmniej 35% akcji dostępnych w obrocie (tzw. *free float*). Spółki publiczne pełnią ważną funkcję społeczną, dlatego też powinny być uprzywilejowane podatkowo.
- Wprowadzenie obligacji rozwojowych umożliwiającą emisję obligacji zwolnionych z podatku od zysków kapitałowych pod warunkiem, że środki z emisji zostaną przeznaczone na inwestycje rozwojowe np. zakup maszyn czy wartości niematerialnych.
- Połączenie IKE i IKZE w Aktywne Konto Oszczędnościowe, zwiększenie limitu wpłat do 30 tys PLN rocznie, możliwość odliczenia 50% wpłaconej kwoty od podatku PIT, zwolnienie z podatku od zysków kapitałowych, możliwość wykorzystania limitu na 5 lat do przodu, ustalenie okresu wypłaty środków bez naliczenia podatku na 10 lat (lub wypłata bez konsekwencji po 60 roku życia).
- Czasowe zmniejszenie podatku CIT o 9 p.p. na okres 3 lat dla firm, których akcje zostały po raz pierwszy notowane na polskim rynku kapitałowym.
- Wprowadzenie możliwości odliczenia składek na ZUS od podatku we wszystkich mikroprzedsiębiorstwach – zamiast od podstawy opodatkowania, jak jest obecnie – co radykalnie zmniejszy opodatkowanie mikroprzedsiębiorstw zatrudniających istotną liczbę pracowników.
- Wprowadzenie czasowej możliwości 100% amortyzacji wydatków inwestycyjnych przez wszystkie przedsiębiorstwa w gospodarce.

3. Rozbudowanie infrastruktury fizycznej i obronnej poprzez inwestycje publiczne i prywatno-publiczne.

- Ciężar finansowania rozbudowy infrastruktury powinien zostać przeniesiony na sektor prywatny. Do realizacji poszczególnych zadań powinny powstawać spółki specjalnego przeznaczenia (SPV), które będą emitowały obligacje rozwojowe. Ze względu na skalę potrzeb inwestycyjnych te obligacje powinny być obejmowane przez banki. Obecnie

Porozumienie

Jarosława Gowina

około 100 mld PLN dziennie banki komercyjne deponują w Narodowym Banku Polskim (NBP). Jeśli NBP rozszerzyłby listę obligacji, które są przyjmowane od banków komercyjnych w zamian za gotówkę, na obligacje rozwojowe służące do finansowania rozbudowy infrastruktury fizycznej i obronnej, to banki komercyjne z dużą łatwością inwestowałyby w te papiery. W ten sposób możliwe jest finansowanie 50-60 mld PLN inwestycji rocznie bez zwiększania długu publicznego i deficytu budżetowego, a dodatkowo poprawiony zostanie wyniki NBP – zmniejszone zostaną koszty tzw. sterylizacji nadmiaru gotówki w sektorze bankowym.

- Utworzenie funduszu inwestycji samorządowych przy KPRM. Fundusz byłby zasilany częściowo dywidendami ze SSP oraz z tzw. podatku Janosikowego. Fundusz mógłby emitować obligacje rozwojowe pod inwestycje np. rozwój sieci ciepłowniczej, wodociągowej

4. Zwiększenie prawdopodobieństwa opracowania i wdrożenia przełomowych innowacji przez polskie przedsiębiorstwa.

- Wprowadzenie możliwości przeznaczenia 1% podatku od osób prawnych (CIT) na dofinansowanie uczelni i instytutów badawczych.

5. Zwiększenie efektywności systemu gospodarczego dzięki mądrym regulowaniom i deregulowaniom.

- Utworzenie Sądu Rynku Kapitałowego jako oddzielnego sądu specjalistycznego
- Wprowadzenie ustawy o wspieraniu zatrudnienia – ustawy modernizującej system funkcjonowania instytucji rynku pracy. Rozwiązania zakładają m.in.:
 - zmniejszenie biurokracji, uproszczenie, doprecyzowanie i uspołnienie przepisów m.in. w zakresie usług i instrumentów rynku pracy;
 - przeniesienie procedur rejestracji osób bezrobotnych dla potrzeb ubezpieczenia zdrowotnego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
 - uproszczenie warunków uzyskiwania statusu bezrobotnego;
 - usprawnienie oraz poprawa jakości i efektywności działań podejmowanych przez urzędy pracy;
 - optymalizację stosowanych form pomocy;
 - aktywizację oraz przywracanie na rynek pracy osób bezrobotnych w dobie pandemii COVID-19 i wynikających z niej obostrzeń stanowi zupełnie nowe wyzwanie dla pracowników urzędów pracy;
 - cyfryzację procesów obsługi klientów Centrów Wspierania Zatrudnienia (z zachowaniem praw osób wykluczonych cyfrowo);

Porozumienie

Jarosława Gowina

- poszerzenie katalogu mechanizmów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych;
 - aktywizację osób biernych zawodowo
 - wdrożenie nowoczesnego systemu kształcenia przez całe życie
 - Wprowadzenie ustawy o zatrudnianiu cudzoziemców – wśród głównych rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy należy wymienić:
 - efektywniejsze i szybsze procedury;
 - ograniczenie migracji krótkoterminowych i cyrkulacyjnych na rzecz migracji średnioterminowych i ciągłych;
 - zmianę organu wydającego zezwolenia na pracę dla cudzoziemców na starostę, który będzie realizował wydawanie zezwoleń na pracę w Centrach Wspierania Zatrudnienia (CWZ);
 - zmianę organu odwoławczego na 16 wojewodów;
 - wskazanie ministra właściwego do spraw pracy – jako organu nadzoru i kontroli, jak również organu odwoławczego w trybach nadzwyczajnych;
 - wdrożenie bezpiecznego, czytelnego i elektronicznego systemu obsługi procesów legalizujących zatrudnianie cudzoziemców, pozwalającego właściwym instytucjom państwa na dostęp do pełnej informacji dotyczącej obcokrajowców podejmujących pracę w Polsce;
 - przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom na rynku pracy (np. zniżanie standardów, wypychanie Polaków z rynku pracy, nadużycia wobec cudzoziemców);
 - preferencje dla uczciwych pracodawców.
 - Wprowadzenie ustawy o pracy zdalnej – dzięki wprowadzeniu tej ustawy nastąpi uporządkowanie funkcjonowania form zdalnych na rynku pracy, które w dużym stopniu stały się popularne jako efekt pandemii. Przyjęte założenia, m.in.:
 - doprecyzowują obowiązki i prawa pracowników i pracodawców;
 - porządkują praktykowane obecnie sposoby organizacji procesu pracy zdalnej pod kątem formalnym;
 - normalizują kwestie pokrywania kosztów funkcjonowania pracownika w trybie zdalnym.
- 6. Oszczędniejsze gospodarowanie zasobami z wykorzystaniem bodźców rynkowych do ponownego wykorzystywania odpadów i zwiększenie roli energii odnawialnej.**
- Uregulowanie i urynkwienie rynku odpadów poprzez:

Porozumienie

Jarosława Gowina

- 1) zmiany w systemie segregacji odpadów poprzez utworzenie mechanizmów realnego egzekwowania segregacji śmieci przez obywateli i przedsiębiorstw produkujących odpady
 - 2) wprowadzenie 15% obliwa giełdowego na obrót odpadami w celu urealnienia cen i weryfikacji uczestników
 - 3) wprowadzenie obowiązku produkcji wszelkich opakowań w co najmniej 20% z surowców pochodzących z recyklingu
 - 4) wprowadzenie tzw. opłaty produktowej
 - 5) uproszczenie formalności związanych z obrotem odpadami i opracowanie norm jakościowych dla surowców wtórnych.
- **Rozwój technologii wodorowej**
W 2021 r. planowane jest przyjęcie strategii obejmującej rozwój pełnego łańcucha wartości polskiej gospodarki wodorowej. Począwszy od elektrolizerów, które zamieniają energię w wodór, przez ogniwa i technologie magazynowania, do wykorzystania wodoru w produkcji energii i zazieleniania sektorów transportu, ciepłownictwa lub hutnictwa.
- 7. Odpowiedzenie na zmniejszający się zasób siły roboczej poprzez ekonomiczne bodźce zachęcające do wchodzenia i pozostawania na rynku pracy.**
- **Zmiana ustawy o PIT dla osób osiągniętych wiek emerytalny**
Zerowy PIT dla osób osiągniętych wiek emerytalnych, które zdecydują się na pozostanie na rynku pracy.
 - **Polityka kształcenia ustawicznego, w tym Polityka rozwoju kompetencji osób 50+**
Dla skutecznego prowadzenia aktywnej polityki rynku pracy niezbędnym jest opracowanie i wdrożenie nowej polityki kształcenia ustawicznego jako elementu bezpośredniego oddziaływania na rynek pracy. Skuteczne mechanizmy aktywnego i elastycznego oddziaływania na podaż kompetencji pracowników powinny być jednym z najważniejszych zadań dla systemu wspierania zatrudnienia i koordynowane winny być na poziomie Ministerstwa Rozwoju Pracy i Technologii.
- 8. Polonizacja zamówień publicznych.**
- Chcemy, aby rynek zamówień publicznych mocniej otwierał się na rodzime MŚP. W tym celu przyjmujemy Politykę Zakupową Państwa, której celem będzie nadanie pożądanego kierunku działaniom zakupowym zamawiających, zwłaszcza przez promocję wzrostu potencjału wykonawców należących do tego sektora. Ponadto wprowadzimy przepisy tworzące polski

Porozumienie

Jarosława Gowina

system certyfikacji wykonawców zamówień publicznych. Ograniczy to obowiązki formalne związane z udziałem w postępowaniach oraz przyspieszy procedury zakupowe.

9. Wsparcie dla sektora MŚP.

- Niższe podatki dla mikrofirm
Dzięki reformie wprowadzającej wysoką kwotę wolną od podatków, obniżone zostaną obciążenia dla 500 tys. firm, które mają dochody do poziomu 6 tys. PLN miesięcznie. Najmniejszym firmom zostanie dzięki temu 2 tys. PLN rocznie.
- Ulga na prototypy
Konstrukcja prototypu to często niezbędny, a jednocześnie bardzo kosztowny warunek pomyślnej komercjalizacji produktu. System podatkowy powinien wspierać wysiłki przedsiębiorców w tworzeniu prototypów. Rozwiązanie bazuje na koncepcji funkcjonującej we Francji.
- Fundacje rodzinne
Z myślą o polskich firmach rodzinnych stworzymy korzystne rozwiązania prawne dotyczące planowania i realizacji procesów sukcesyjnych, pozwalających budować silne polskie marki. W tym celu umożliwimy zakładanie fundacji rodzinnych, wzorowanych na ich zagranicznych odpowiednikach. Mają one służyć zapewnieniu wielopokoleniowej sukcesji biznesu i akumulacji rodzimego kapitału. Będą także sprzyjać nowym inwestycjom oraz profesjonalizacji. Dodatkowo, pozwolą zabezpieczyć materialne potrzeby członków rodzin fundatorów, a nawet wspomagać organizacje pożytku publicznego. Nowe przepisy pozwolą tworzyć fundacje rodzinne odpowiadające indywidualnym potrzebom zarówno w sferze biznesu, jak i w sferze prywatnej oraz oddzielić sprawy gospodarcze od spraw rodzinnych.
- Ulga na automatyzację i robotyzację produkcji
Wsparcie podatkowe będzie impulsem, który pobudzi przedsiębiorców do inwestycji w bardziej efektywne, długoterminowe projekty rozwojowe.
- Podatkowe wsparcie ekspansji zagranicznej
Chociaż bezpośrednie wsparcie ekspansji nie jest możliwe, system podatkowy może uwzględniać wiele kosztów pośrednich tak, by firmy mogły się rozwijać na innych rynkach.
- Ulga na IPO
Wejście na rynek publiczny pozwala na szybki rozwój przedsiębiorstw. Podmioty działające na tym rynku stanowią trzon krajowej gospodarki. Ulga podatkowa ma wpłynąć na zmniejszenie kosztów wejścia na giełdę.

Porozumienie

Jarosława Gowina

- Symultaniczna ulga IP-BOX i B+R
Integralne wsparcie procesu działalności innowacyjnej musi przekładać się na możliwość jednoczesnego wykorzystania preferencji podatkowych na kolejnych etapach procesu.
- Estoński CIT dla większej liczby firm
Estoński model opodatkowania dochodów polega na przesunięciu momentu opodatkowania zysków spółki do czasu ich wypłaty. Reforma weszła w życie w 2021 r. i będzie ewaluowana z perspektywą jej rozszerzenia.
- Łatwiejszy dostęp do finansowania *venture capital*
Dla zwiększenia zaangażowania *venture capital* na polskim rynku wyeliminujemy istniejące bariery podatkowe, a także wdrożymy rozwiązania, które w tym zakresie funkcjonują np. we Francji i Wielkiej Brytanii.

10. Wsparcie eksportu – Polska Strefa Inwestycji Eksportowych.

Dźwignią rozwoju państwa jest zdolność eksportowa przedsiębiorstw. Polska, po okresie pandemii COV-19 musi wykorzystać swoje strategiczne położenie i pozycję konkurencyjną do wykreowania warunków na rzecz stworzenia na jej terenie zaplecza przemysłowego Unii Europejskiej. Ograniczenia w dostawach i drastyczne wzrosty kosztów transportu kreują szansę dla nowych inwestycji - mogą one wygenerować tysiące nowych miejsc pracy w regionach dotąd utożsamianych z przemysłem w perspektywie najbliższych 4 lat.

- **W ramach PSIE (Polskiej Strefy Inwestycji Eksportowych) zostanie powołany Fundusz Wsparcia Eksportu:** Fundusz będzie nowym instrumentem do finansowania inwestycji w sektorze MŚP oraz dużych przedsiębiorstw, gdzie kluczowym kryterium wsparcia będzie powiązanie ze znaczącym potencjałem eksportowym.
- **Zakres wsparcia:** do 75% bezzwrotnego wsparcia inwestycji CAPEX; w przypadku dużych do poziomu 45%. Gradacja systemu wsparcia promująca inwestycje w obszarach o niższych średnich dochodach i % zatrudnienia.
- **Warunki wsparcia:** wykazanie się zdolnością do eksportu nowych produktów na podstawie nominacji klientów, potwierdzonych badaniami rynkowymi. Elementem oceny kryterium wykorzystania rodzimej produkcji w łańcuchu dostaw.
- **Branże priorytetowe:** zgodnie z Polityką Przemysłową Polski.
- **Budżet:** 5 mld zł w okresie 2021-2024. Decyzje podejmowane w ramach procedury Szybkiej Ścieżki do 90 dni.

Porozumienie

Jarosława Gowina

11. Polityka Przemysłowa Polski.

Polityka Przemysłowa Polski jest zestawem działań, który ma pomóc w pełni wykorzystywać i rozwijać potencjał polskiego przemysłu. Oparta będzie o 5 zdefiniowanych osi rozwojowych odpowiadającym kluczowym wyzwaniom, przed którymi stoi polska gospodarka. Są to:

- Cyfryzacja – usprawnienie działalności przemysłowej od projektowania produktów aż po zmianę modeli biznesowych z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
- Bezpieczeństwo – w obrębie technologii i surowców, w tym odtworzenie zdolności produkcyjnych kluczowych produktów niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa obywateli m.in. wyrobów farmaceutycznych czy medycznych.
- Lokalizacja produkcji przemysłowej – zapewnienie autonomii gospodarczej, skrócenie łańcuchów dostaw oraz dywersyfikacja źródeł surowców i półproduktów.
- Zielony Ład – przyspieszenie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, w tym o obiegu zamkniętym.
- Społeczeństwo wysokich kompetencji – dopasowanie kompetencji pracowników do potrzeb rynku pracy.

Porozumienie

Jarosława Gowina

ROLNICTWO

Porozumienie jest partią opierającą swoją wizję rozwoju państwa o fundamenty tożsamości narodowej nierozzerwalnie związane z ziemią i rolnictwem. Nieraz w historii to właśnie ta część gospodarki i ludzi z nią związanych okazywała się kluczowa dla utrzymania polskości, tradycyjnych wartości. Jednak ważne jest dla nas również wzmacnianie rolnictwa tak, aby stało się ono ważnym komponentem naszego dorobku gospodarczego, miejscem godnej pracy dla rolników, źródłem dumy z nowoczesności, stabilności i dobrych perspektyw.

W zakresie rolnictwa proponujemy:

1. Poprawę warunków socjalno-bytowych rolników.

- Zwiększenie stawki za zwolnienie lekarskie z ok. 10 zł dziennie do 80 zł.
- 100% emeryturę bez względu na posiadanie gospodarstwa rolnego (bez konieczności zbywania gospodarstwa dla uzyskania emerytury).
- Zwiększenie dostępności do rehabilitacji rolników poprzez możliwość rehabilitacji w regionach/województwach – powołanie powiatowych gabinetów rehabilitacyjnych.
- Wprowadzenie programu zwiększającego dostęp do edukacji dzieci wiejskich poprzez organizację dowozu dzieci na zajęcia sportowe, specjalistyczne.
- Bon edukacyjny dla rolników w wysokości 5 000 zł (raz na 3 lata) na podwyższanie swoich kwalifikacji.

2. Wsparcie rozwoju gospodarstw rolnych.

- Zwiększenie premii dla młodego rolnika do 300 000 zł.
- Uruchomienie środków na przygotowanie w gospodarstwie możliwości sprzedaży przetworzonych produktów bez konieczności zakładania kooperacji w różnej formie z innymi rolnikami czy instytucjami.
- Specjalny fundusz na innowacje w gospodarstwach rolnych do wysokości 1 000 000 zł (do 80% kosztów kwalifikowanych).
- Powołanie funduszu gwarancji dla sprzedawanych płodów rolnych (uruchamiany, gdy rolnik nie dostanie zapłaty za swoje produkty od kupującego).
- Zwiększenie środków na modernizację gospodarstwa rolnego w każdym z obszarów, bez dyskryminacji producentów roślinnych.
- Wprowadzenie ulgi w podatku rolnym dla producentów ekologicznych lub rolnictwa zrównoważonego, rekompensowane dla gminy przez budżet państwa.
- Program wspierający działalność spółek wodnych – spółki wodne administrują infrastrukturą melioracyjną w gminie, a ich utrzymanie w należytej kondycji przełoży

Porozumienie

Jarosława Gowina

się na regulowanie stosunków wodnych na polach i utrzyma ziemię rolną w należytej kulturze rolnej.

- Możliwość wykupu gruntów z KOWR przez dzierżawców, po spełnieniu określonych warunków, np. 3-letniego okresu dzierżawy.
- Wprowadzenie preferencyjnych, wieloletnich kredytów na zakup ziemi i nowych technologii przyjaznych środowisku.

3. Wsparcie infrastrukturalne.

- Zwiększenie funduszy na rekultywację gruntów i budowę dróg dojazdowych do pól – dostępność komunikacyjna działek rolnych jest obok melioracji podstawową potrzebą producenta rolnego. Postulujemy, by każda gmina miała fundusz na budowę dróg dojazdowych do pól uzależniony od powierzchni upraw rolniczych.
- Wzmocnienie funduszu rozwoju gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich.
- Likwidacja białych plam w dostępie do Internetu dla rolników.
- Nowelizacja programu nawadniania gruntów rolnych oraz wprowadzenia ułatwień proceduralnych w uzyskiwaniu odpowiednich pozwoleń.

Porozumienie

Jarosława Gowina

INFRASTRUKTURA

W ciągu ostatnich 30 lat Polska dokonała olbrzymiego skoku cywilizacyjnego – rozwinęła się infrastruktura transportowa, szczególnie drogowa, powstały tysiące kilometrów sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, energetycznych i światłowodowych. Polskie miasta i wsie są przykładem dobrze wykorzystanych środków unijnych. Jednak ciągle potrzeby są duże. Porozumienie stoi na stanowisku, że dobra, nowoczesna, a czasem wizjonerska infrastruktura jest warunkiem koniecznym dla rozwoju gospodarczego. Szczególnym wyzwaniem jest zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury transportowej oraz nasycenie sieciami zapewniającymi dostęp do szeregu usług publicznych na obszarach peryferyjnych. Dotyczy to także problemu miast małych i średnich, które przeżywają poważny kryzys.

Kluczowym dla rozwoju miast średnich i małych jest dzisiaj dobra infrastruktura transportowa oraz zapewnienie odpowiedniego publicznego transportu zbiorowego. Często blokadą dla dobrego funkcjonowania transportu zbiorowego są granice gmin, powiatów i województw – to bowiem samorzady są organizatorem publicznego transportu zbiorowego, zarówno kolejowego, jak i drogowego (jedynie połączenia pospieszne międzywojewódzkie i międzynarodowe funkcjonują w ramach organizowania przez ministra właściwego ds. transportu). Należy stworzyć mechanizm ustawowy, który zapewni ułatwienia w tworzeniu połączeń stykowych na granicy samorządów – albo poprzez zapewnienie finansowania pomiędzy punktami granicznymi właściwemu wojewodzie (lub ministrowi w przypadku międzywojewódzkim), albo poprzez stworzenie mechanizmu premii w postaci wspólnej organizacji przetargu lub dofinansowania z budżetu państwa.

Naszym zdaniem tylko zwiększenie mobilności mieszkańców poprzez zapewnienie dobrze skomunikowanej i atrakcyjnej cenowo oferty i siatki połączeń z dobrym czasem przejazdu zatrzyma odpływ mieszkańców z miast, którzy zamiast osiedlać się w metropolii wybiorą dojazd do niej środkami komunikacji publicznej. Gminy razem z powiatami powinny tworzyć plany rozwoju publicznego transportu zbiorowego o charakterze międzygminnym, zaś ustawodawca powinien wyraźniej określić obowiązek samorządów lokalnych dotyczący organizacji transportu publicznego.

Istotne szanse rozwojowe oferuje projekt Centralnego Portu Komunikacyjnego, który stanowi główny punkt szerokiej koncepcji rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej w kreowanej aglomeracji warszawsko-łódzkiej wraz z rozlicznymi połączeniami dla różnych form transportu w całej Polsce. Przesunięcie środka ciężkości dla infrastruktury transportowej skutkować będzie potrzebą zmian w całej strukturze transportu w kraju, a w efekcie

Porozumienie

Jarosława Gowina

uzupełnieniem siatki oraz modernizacją istniejących połączeń. To szansa na efektywne wzmocnienie pozycji małych i średnich miast poprzez włączenie miast dotychczas nieposiadających bezpośredniego, efektywnego połączenia oraz znaczne skrócenie czasu przejazdu z małych i średnich miast do dużych aglomeracji. W efekcie tak skonstruowanej siatki połączeń mieszkańcy małych i średnich miast będą mogli komfortowo korzystać z oferty dużych miast, nie zmieniając bezpośrednio miejsca zamieszkania.

Dlatego postulujemy:

1. **Rozwój infrastruktury drogowej.**

Uważamy, że konieczne jest, aby w ciągu najbliższych kilku lat, korzystając ze środków unijnych ukończyć budowę kluczowych tras drogowych spinających nasz kraj ze szlakami komunikacyjnymi w innych krajach z jednoczesnym zadbaniem o punktowy rozwój dróg łączących miasta małe i średnie z aglomeracjami.

2. **Rozwój infrastruktury kolejowej.**

Główny nacisk w zakresie rozwoju infrastruktury należy położyć na rozbudowę i modernizację szlaków kolejowych zapewniających możliwość rozwoju kolei dużych prędkości. Jesteśmy przekonani, że budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego daje taką szansę i wymaga dużej mobilizacji zarówno na poziomie zarządczym, jak i finansowym.

3. **Wzmocnienie programu budowy sieci światłowodowych oraz dostępu do sieci 5G.**

Dobra infrastruktura cyfrowa jest warunkiem koniecznym dla rozwoju gospodarczego. Rewolucja Przemysłowa 4.0 wymaga pełnego, powszechnego i stabilnego dostępu do przesyłu danych cyfrowych, dlatego popierać będziemy wszelkie racjonalne działania na rzecz rozbudowy sieci światłowodowych oraz sieci dostępu do technologii 5G.

4. **Rozwój gospodarki wodno-ściekowej i zagospodarowania odpadów.**

Ciągle są w Polsce gminy, które mają niezwykle ograniczony dostęp do dobrej jakości wody i nieoczyszczane są tam ścieki – wzmocnimy rozwój programów wodno-ściekowych, szczególnie na terenach wiejskich i w małych miastach. Niezwykle ważną kwestią jest także zmiana podejścia do zagospodarowania odpadów – wzrastające opłaty za śmieci są coraz większym obciążeniem dla mieszkańców poszczególnych gmin, dlatego upowszechniamy ideę nowoczesnych regionalnych spalarni odpadów połączonych z odzyskiwaniem energii.

Porozumienie

Jarosława Gowina

5. Budowa farm fotowoltaicznych i magazynów energii.

Proponujemy wdrożenie planu inwestycji w odnawialne źródła energii, dzięki któremu sieć kolejowa w Polsce w 2030 roku ma być zasilana w 85-procentach z OZE. Koniecznym jest w tym zakresie budowa przy instalacjach OZE magazynów energii sprzężonych z farmą fotowoltaiczną. Realizacja tych inwestycji na terenach należących do PKP, które, dysponując terenami o powierzchni około 100 tys. hektarów, jest jednym z największych w kraju właścicieli nieruchomości. Jednocześnie przewoźnicy kolejowi będą największymi odbiorcami wytworzonej energii.

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN

Porozumienie

Jarosława Gowina

MIESZKALNICTWO

Ponad połowa Polaków mieszka w zbyt małych mieszkaniach albo w ogóle nie ma gdzie mieszkać, więc zamieszkuje latami z rodziną. Czas oczekiwania na lokal komunalny w przeciętnym polskim mieście to 3-5 lat. To zdecydowanie zbyt długo. Udział mieszkań społecznych czynszowych na rynku wynajmu to niespełna 1% całego rynku, gdy średnia unijna wynosi około 20%. Na całym świecie rozwija się koncepcja mieszkań o umiarkowanym czynszu (*housing at moderate rent* czy też *Habitation à Loyer Modéré*). W Polsce jednak wciąż bardzo brakuje oferty mieszkaniowej odpowiadającej potrzebom i możliwościom zarobkowym przeciętnie zarabiających obywateli naszego kraju. Przeciwnie, ceny mieszkań nieustannie rosną i są już tak wysokie, że mało kogo na nie stać. Są miasta w Polsce, w których od 20-30 lat nie buduje się żadnych mieszkań komunalnych czy społecznych. Niekiedy nie powstają żadne mieszkania, bo deweloperom się to zwyczajnie nie opłaca. Jak rozwiązać te wszystkie problemy? Tylko poprzez budowę szerokiego i systemowego programu finansowania budownictwa komunalnego i społecznego. Należy także aktywnie wspierać Polaków w osiągnięciu ich marzeń o własnym mieszkaniu.

Dlatego proponujemy:

1. Bon mieszkaniowy.

Nawet 100 tys. zł bezzwrotnego wsparcia finansowego dla rodziny z trojgiem dzieci. Bony mieszkaniowe będzie można przeznaczyć na wkład na lokal w spółdzielni, SIM albo TBS, a dla dużych gospodarstw domowych także na zakup mieszkania lub budowę domu. Bon mieszkaniowy przyznawany będzie w wysokości uzależnionej od liczby członków gospodarstwa domowego ze szczególnym uwzględnieniem liczby dzieci oraz osób niepełnosprawnych. Jest to widoczna materialna pomoc polskim rodzinom w zakupie/najmie mieszkania czy domu jednorodzinnego. Brak kryterium wieku, kryterium dochodowego lub powierzchni i ceny kupowanego mieszkania, czyni ten instrument łatwym narzędziem rozwoju polityki mieszkaniowej, ale i prorodzinnej Państwa.

2. Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe (SIM).

SIMy to nowy filar programu mieszkaniowego. Powstające w całej Polsce z udziałem gmin i Krajowego Zasobu Nieruchomości spółki stają się wehikułem budowy nowoczesnych mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu. Wprowadzamy wiele zmian prowadzących do zwiększenia poziomu finansowego wsparcia ze strony państwa oferowanego gminom, które będą rozwijały na swoim terenie społeczne budownictwo czynszowe. SIM to szansa

Porozumienie

Jarosława Gowina

na mieszkanie dla każdego obywatela. Nasz cel jest jeden- do 2030 roku każda polska rodzina będzie mogła się wprowadzić do mieszkania dostosowanego do jej potrzeb.

3. Wsparcie budownictwa społecznego i komunalnego (BSK).

Wprowadzona z początkiem roku reforma systemu grantów daje rewelacyjne efekty. Już dziś jesteśmy w trakcie uruchamiania rekordowych środków na blisko 200 inwestycji mieszkaniowych. Kolejne wnioski wpływają z każdym dniem. Co przynosi takie efekty? Program dofinansowania 80% kosztów inwestycji mieszkaniowej przeznaczonej na cele społeczne. To absolutny przełom w budownictwie społecznym i komunalnym.

4. Lokal za Grunt

Nowa forma współpracy samorządów i inwestorów. Korzystny dla obu stron mechanizm rozliczania ceny gminnych gruntów, to szansa na nowe tereny dla inwestycji mieszkaniowych a zarazem sposób łatwego pozyskania lokali komunalnych i użytkowych przez samorządy. W Europie znany jest model, gdzie firmy deweloperskie budują na swoich osiedlach mieszkania dla najuboższych – taki warunek stawiają deweloperom gminy, na terenie których realizują oni swoje inwestycje. Czas i u nas zadbać o wszystkich obywateli.

5. Reforma spółdzielni mieszkaniowych.

Władze spółdzielni wybiorą sami mieszkańcy. Oddamy spółdzielnie mieszkaniowe ich członkom. Wprowadzimy kadencyjność prezesów i zarządów, a ich wybór powierzmy walnym zgromadzeniom. Chcemy pobudzić spółdzielnie mieszkaniowe do inwestowania w nowe mieszkania.

6. Reforma planowania przestrzennego.

Trzeba zdawać sobie sprawę, że przestrzeń jest zasobem ograniczonym i nieodnawialnym. Tak jak np. surowce energetyczne. Dlatego powinniśmy zarządzać nią bardzo racjonalnie. Pracujemy nad reformą systemu planowania przestrzennego, ponieważ zbyt często koszty nowych inwestycji ponoszą w znacznej mierze lokalne społeczności, nie otrzymując w zamian lepszego standardu życia. Nowe przepisy nie pozwolą na budowanie osiedli bez wyposażenia ich w szkoły, przedszkola, żłobki, tereny rekreacyjne i zieleń. Ograniczymy rozlewanie się zabudowy miast. Tym samym zmniejszy się presja na środowisko naturalne. Wprowadzimy przejrzyste procedury, stabilne plany i transparentność, które zmniejszą ryzyko inwestycyjne. Nie będzie wątpliwości, gdzie i co można wybudować. Zlikwidujemy tzw. WZtki, czyli decyzje pozwalające budować prawie wszędzie. Zabudowa będzie powstawać tam, gdzie ma zapewnioną infrastrukturę. Do wdrożenia reformy potrzebne są

Porozumienie

Jarosława Gowina

nowe dokumenty planistyczne, które sfinansujemy z Krajowego Planu Odbudowy, aby odciążyć w tym zakresie samorządy.

7. Firmy Inwestujące w Najem Nieruchomości (ang. REITy).

Wprowadzimy dostępny dla każdego obywatela model bezpiecznego inwestowania w nieruchomości i osiągania z nich przychodów. To rozwiązania, które od wielu lat z powodzeniem funkcjonują na rynkach finansowych innych rozwiniętych państw. Czas, aby stały się także udziałem Polaków.

8. Cyfryzacja procesu budowlanego

Jednym z największych wyzwań, ale jednocześnie szans w dziedzinie budownictwa, jest aktualnie cyfryzacja procesu budowlanego. Składania wniosków on-line jest już częściowo możliwe od początku 2020 roku. Należy wdrożyć system obsługi online kolejnych dokumentów, takich jak: pozwolenie na budowę, dziennik budowy czy książka obiektu. Działania te to zdecydowany krok w stronę nowoczesnego podejścia do procesu, którego potrzebę cyfryzacji od wielu lat podnoszą różne środowiska związane z budownictwem. Potrzebę tę dodatkowo uwypukliła pandemia Covid-19. Cyfryzacja przede wszystkim uprości procedury związane z procesem. Przyspieszy to tempo działań wszystkich interesariuszy i zniesie barierę, która uniemożliwia szybsze tempo załatwiania spraw urzędowych. Cyfryzacja w sposób jasny ustali również chronologię rozpatrywania spraw przez uczestników procesu, co wpłynie na jego przejrzystość. Stanie się to również przyczynkiem do kolejnych działań - cyfryzacja administracji i branży budowlanej zaczną ze sobą współgrać, wywołując efekt synergii - spójnego, nowoczesnego podejścia do przebiegu procesu.

Jedynie zwiększając wolumen inwestycji jesteśmy w stanie wpłynąć na rynek nieruchomości w Polsce. A ten zwiększamy poprzez realizację szeregu procesów i programów, które mają pobudzić inwestycje w sektorach dotąd zaniedbanych, jak mieszkalnictwo. Wszystkie przedstawione powyżej programy i reformy zmiernają do jednego, jasno określonego celu. Uporządkować przestrzeń wokół nas i zapewnić Polkom i Polakom godne warunki życia. Dbamy o naszą przyszłość i pewność, że będzie ona źródłem naszych radości i dobrobytu!

Porozumienie

Jarosława Gowina

EDUKACJA

Rewolucja technologiczna, nowe modele ekonomiczne, szybkie zmiany w geopolityce, integracja gospodarcza i polityczna, niepewność przyszłości powodują konieczność przeformułowania modeli kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników. Ma to także szczególne znaczenie w sytuacji kryzysu demograficznego i stopniowego zmniejszania się udziału młodych ludzi w społeczeństwie, co przynosi obniżanie się jego naturalnego dynamizmu. Nigdy w historii tak wiele nie zależało od odwagi budowania nowej wizji polityki edukacyjnej – co więcej, jak pokazuje doświadczenie wielu krajów, czas jest w tym przypadku ograniczony i Polska zaczyna tracić dystans w wyścigu konkurencyjnym. Z tego powodu konieczne jest szybkie przygotowanie spójnego i innowacyjnego modelu rozwoju zasobów ludzkich w kontekście wyzwań przyszłości. Mimo wiary w stabilność systemu oświatowego i jego wysoką jakość, trzeba mieć świadomość, że jego dalekowzroczność jest ograniczona. Dzisiejsza jego konstrukcja pozwala przetrwać teraźniejszość, ale nie ma w nim zaprogramowanych mechanizmów samorozwoju, doskonalenia i stałej korekty. Dlatego konieczne jest:

- stworzenie instytucjonalnych podstaw dla budowania kluczowego dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski w XXI wieku zasobu jakim jest innowacyjny system rozwoju wiedzy, kompetencji i postaw
- zmodernizowanie pasywnego systemu kształcenia poprzez wprowadzenie do tego systemu przełomowych innowacji i mechanizmów refleksyjnego uczenia się
- wykorzystanie nowoczesnego instrumentarium polityk publicznych opartych na dowodach dla budowania integralnych i efektywnych relacji między systemem rozwoju wiedzy, kompetencji i postaw a dynamicznie zmieniającymi się potrzebami rynku pracy
- budowanie rozwoju Polski poprzez łączenie potencjału instytucji naukowych w regionach

Uważamy, że

- przyszły sukces ekonomiczny i społeczny Polski w dużej mierze zależą będzie od zdolności Polaków do pełnego uczestnictwa w dynamicznie zmieniającej się gospodarce – na jakości dzisiejszej edukacji opierać się będzie przyszła kreatywność i innowacyjność, przyszły sukces naszego kraju,
- nigdy w historii tak wiele nie zależało od odwagi budowania nowej wizji polityki edukacyjnej jako fundamentu rozwoju. Przyszły sukces Polski w gruncie rzeczy zależy od tego jak dzisiaj zmodernizujemy system edukacyjny,
- w ostatnich 20 latach osiągnęliśmy wiele reformując szkolnictwo, jednak ciągle jest ono nastawione na perspektywę nie dalszą niż jutro. To, czego potrzebujemy, to

Porozumienie

Jarosława Gowina

zaprogramowanie mechanizmów świadomego kształtowania kompetencji przyszłości – tej bardziej odległej – w perspektywie 5, 10, 20 lat,

- wdrażana reforma szkolnictwa wyższego w horyzoncie wieloletnim jest mocno uzależniona od zwiększenia efektywności wcześniejszych etapów kształcenia,
- upowszechnieniu wymaga zmodernizowany model kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- nigdzie na świecie, żaden poważny przełom rozwojowy nie udał się bez istotnej zmiany podejścia do edukacji.

Proponujemy zawarcie nowej umowy społecznej – Edukacja 2030+.

Na poziomie szkolnictwa ogólnego i zawodowego:

- Wspierać będziemy przygotowanie czynnych nauczycieli w ramach systemu doskonalenia zawodowego ukierunkowane na wzmocnienie ich samodzielności i zbudowanie umiejętności programowania własnej pracy, zapewniając systematyczną poprawę warunków pracy, płacy i możliwości indywidualnego rozwoju.
- Zmodernizujemy przygotowanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli.
- Zaproponujemy nowy system zarządzania – od poziomu szkolnego, samorządowego, po szczebel centralny.
- Stopniowo zmienić będziemy podstawę programową (etapami kształcenia), zapewniając większą elastyczność nauczycieli w programowaniu swej pracy.
- Upowszechniona zostanie gruntowna przebudowa systemu kształcenia zawodowego z wykorzystaniem pracodawców lokalnych (w oparciu o systemy zindywidualizowanej ścieżki kształcenia uczniów) – wdrożymy model kształcenia dualnego na poziomie szkół zawodowych (branżowych).
- Wdrożymy program prawdziwej, a nie pozorowanej szkoły cyfrowej – zarówno na poziomie infrastruktury, jak i celów i metod kształcenia.
- Szczególną uwagę przywiązywać będziemy do kształcenia w zakresie STEM (nauki przyrodnicze, ścisłe, technologia, matematyka) – w każdym powiecie utworzone zostanie przynajmniej jedna **Pracownia Przyszłości**, czyli ośrodek dysponujący pracownikami specjalistycznymi oraz najlepszymi nauczycielami, którzy prowadzić będą zajęcia laboratoryjne dla uczniów w ramach obowiązującej podstawy programowej oraz dodatkowo zajęcia rozwijające dla uczniów uzdolnionych w poszczególnych dziedzinach.
- Polski nie stać na marnowanie talentów. Polskie dzieci i młodzież są tak samo zdolne, jak w innych krajach świata, jednak równocześnie poziom innowacyjności i kreatywności w społeczeństwie jest jeszcze za niski. W trakcie kształcenia młodych ludzi talenty

Porozumienie

Jarosława Gowina

i geniusze nie mają sposobności, aby w pełni się rozwinąć. Proponujemy zatem wdrożenie ogólnopolskiego programu opieki nad uczniem zdolnym, który wdrażany będzie w pierwszej fazie przez samorzady miast średnich, a po zebraniu doświadczeń we wszystkich gminach. Samorzady otrzymają z jednej strony gotową propozycję programową i formułę organizacyjną, z drugiej wsparcie finansowe. Niezwykle ważnym aspektem tego przedsięwzięcia będzie włączanie partnerów ze świata biznesu – nasze firmy potrzebują najlepszych pracowników!

- Kluczowym elementem modelu edukacyjnego będzie kształcenie w oparciu o techniki nauczania problemowego na wszystkich etapach kształcenia.

Na poziomie szkolnictwa wyższego oraz w obszarze nauki:

- Wdrażać będziemy konsekwentnie efekty Konstytucji dla Nauki.
- Wspierać będziemy konsolidację potencjału systemu szkolnictwa wyższego i nauki.
- Zadbamy o wzrost nakładów na badania naukowe i rozwój szkół wyższych.
- Zaproponujemy nowelizację Ustawy 2.0 wprowadzając do niej nowe elementy nakierowane na ewolucyjne reformowanie systemu kształcenia studentów.
- Mając świadomość zwiększającej się samodzielności uczelni, zachęcać będziemy ich władze i nauczycieli akademickich do zwiększania efektywności kształcenia poprzez uruchomienie pakietu programów rozwojowych:
 - udostępnimy program finansowania zachęcający szkoły wyższe do systemowego wspierania kształcenia na poziomach niższych – zarówno w pracy z uczniami, jak i nauczycielami;
 - poprzez odpowiednie programy ministerialne promować będziemy interdyscyplinarne, a także międzyuczelniane kierunki studiów;
 - wdrożony zostanie we wszystkich uczelniach specjalny program dla studentów ukierunkowany na rozwój kreatywności, innowacyjności i skutecznej komunikacji – *Uczelnia dla Przyszłości*;
 - rozwinięty zostanie program grantowy na tworzenie kierunków angażujących pracodawców (także włączających ich do nauczania);
 - uruchomiony zostanie specjalny konkurs dla innowacyjnych systemów nauczania – *Uczelnia dla Innowacyjnej Dydaktyki*;
 - wspierać będziemy tworzenie kierunków studiów międzynarodowych;
 - wdrożony zostanie program rozwoju kompetencji nauczania nauczycieli akademickich.
- Do okresowej oceny jakości pracy uczelni włączony zostanie komponent oceny jakości kształcenia.

Porozumienie

Jarosława Gowina

- Ważnym elementem oceny jakości uczelni i instytutów badawczych będzie zdolność i efektywność transferu wiedzy i technologii.

Na poziomie kształcenia ustawicznego:

- Zbudujemy system wsparcia doskonalenia zawodowego dla ludzi dorosłych: wprowadzimy bon na rozwój (instrument finansowania szkoleń, studiów, kursów).
- Wprowadzimy systemowe rozwiązanie włączające szkoły i uczelnie do oferowania możliwości rozwoju zawodowego dla pracowników na terenie ich działania – szkoły i uczelnie winny stać się naturalnymi miejscami dzielenia się wiedzą i umiejętnościami.
- Zmodernizujemy system funkcjonowania urzędów pracy, tak, aby stały się one instytucjami prawdziwego wspierania rozwoju kompetencji dorosłych ludzi, wspierając ich w zmianie zawodu i awansie zawodowym – powinny one w większym stopniu zajmować się organizacją rozwojowych nowoczesnych programów edukacyjnych, współpracą z pracodawcami na rzecz identyfikacji ich potrzeb przyszłych w zakresie kompetencji pracowników, współpracą z pracodawcami oferując odpowiednie dla ich pracowników szkolenia, ścisłej współpracy ze szkołami i uczelniami w programowaniu ich pracy.

Porozumienie

Jarosława Gowina

RODZINA I POLITYKA SPOŁECZNA

Społeczeństwa opierają się na dobrze funkcjonujących rodzinach – to nie truizm, lecz nasze głębokie przekonanie. Rodzina, jako podstawa społeczeństwa, musi znajdować oparcie w swym państwie. Jest to fundament polityki społecznej i wielka troska wszystkich szczebli władzy państwowej i samorządowej. Szczególnie w tradycji polskiej rodzina znajduje swoją wyjątkową pozycję. Kierując się tymi wartościami chcemy zapewnić każdej rodzinie dobre szanse rozwojowe, opiekę i wsparcie. Za rdzeń rodziny uważamy małżeństwo rozumiane – zgodnie z Konstytucją – jako związek kobiety i mężczyzny. Opowiadamy się za ochroną życia od poczęcia do naturalnej śmierci, a w kwestii regulacji prawnych prezentujemy różnorodne postawy i zostawiamy naszym członkom wolność sumienia w tej ważnej kwestii światopoglądowej.

Dotychczasowe praktyki funkcjonowania polityki społecznej państwa opierały się głównie na funkcjach opiekuńczych – uważamy, że oprócz opieki, wszystkie osoby potrzebujące wsparcia powinny zostać otoczone przez państwo inspiracją do podejmowania nowych wyzwań. Dotyczy to istoty wszelkich działań w zakresie wsparcia społecznego. Wierzymy, że każdy człowiek zasługuje na pełnię godności i obowiązkiem państwa jest zapewnienie możliwości takiego rozwoju, a więc postulujemy poszerzenie funkcji opiekuńczych o działania stymulujące, poszukujące indywidualnego wsparcia, aktywizacji i podejmowania wyzwań społecznych. Dlatego wspierać chcemy mocno programy związane z ideą ekonomii społecznej, czy też głębokiej integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

Jako jedno z największych wyzwań, przed którymi stoi Polska, postrzegamy sytuację demograficzną. Przy obecnych uwarunkowaniach demograficznych, w ciągu najbliższych kilkunastu lat Polska będzie krajem o najwyższym średnim wieku – niestety trendy w zakresie dzietności nie dają nadziei na istotną zmianę. Niski wskaźnik dzietności w Polsce, typowy zresztą dla krajów europejskich, wskazuje na osłabienie tempa rozwojowego w przyszłości, duże problemy gospodarcze ze względu na brak pracowników, niższą innowacyjność i kłopoty z utrzymaniem systemu emerytalnego. Z jednej strony państwo winno na różne sposoby ułatwiać zakładanie rodzin i rodzenie dzieci, z drugiej strony mamy jednak świadomość, że sytuacja taka jest wynikiem zmian kulturowych i trendów wykraczających poza granice naszego kraju.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Biorąc pod uwagę powyższe proponujemy:

1. Systematyczny rozwój funkcji wspierających funkcjonowanie rodzin.

- Kontynuację programów finansowych wspierających opiekę nad dziećmi.
- Rozwój opieki żłobkowej i przedszkolnej.
- Rozwój rodzicielstwa zastępczego.
- Wprowadzenie zachęt podatkowych do tworzenia przedszkoli i żłobków w miejscach pracy oraz umożliwienie finansowania tej usługi poprzez Fundusz Świadczeń Socjalnych co odciąży budżet tych pracowników, którzy się zdecydują na takie rozwiązanie.

2. Politykę społeczną opartą na inspirowaniu osób potrzebujących wsparcia do włączania w główny nurt życia społeczno-ekonomicznego.

- Wsparcie dla programów rozwoju podmiotów ekonomii społecznej dla aktywizacji społecznej i ekonomicznej.
- Wsparcie dla programów aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.
- Rozwój warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej.
- Programy upowszechniania dobrych praktyk.

3. Wprowadzenie pakietu rozwiązań wspierających rozwój demograficzny.

- Zerowy podatek VAT na artykuły dla niemowląt i dzieci.
- Kampania społeczna propagująca rodzicielstwo.
- Wprowadzenie specjalnych programów medycznych w zakresie ginekologii, położnictwa i pediatrii.
- Wprowadzenie tzw. bonu matczynego uprawniającego każdą kobietę w Polsce do realizacji świadczeń związanych z porodem na terenie kraju w pewnej określonej wysokości w publicznej bądź prywatnej placówce zdrowia.
- Zerowy PIT dla matek powracających na rynek pracy po okresie wychowania dzieci.
- Programy emerytalne dla matek wychowujących dzieci.
- Wsparcie finansowe i organizacyjne dla rodzin wychowujących i opiekujących się dorosłymi osobami z niepełnosprawnościami.

Porozumienie

Jarosława Gowina

KULTURA

Wierzymy, że nieskrępowany rozwój kultury i wolność sztuki współcześnie jest nie tylko potrzebą, ale wręcz koniecznością. Kultura buduje mosty międzypokoleniowe i pomaga odnaleźć się w otaczającej rzeczywistości. Jest lekiem na chroniczny brak społecznego porozumienia. Nic nie jest w stanie jej zastąpić. Ważnym filarem gospodarki, świadczącym o jej potencjale i innowacyjności, niosącym odpowiedź na globalne wyzwania są natomiast przemysły kreatywne. Dlatego polityka kulturalna jest bardzo ważnym filarem budowy Polski, a jej założenia powinny mieć charakter systemowy i oparty na wiedzy.

W centrum każdego działania dla wspólnoty należy postawić człowieka. Dlatego konieczne jest dostrzeżenie roli twórcy, aby zapewnić mu nieskrępowaną wolność artystyczną i warunki godnego życia. Należy odbudować prestiż sztuki. Pamiętając o budowaniu kultury tożsamości podtrzymującej więź z tradycyjnymi wartościami, nie można nie doceniać kulturotwórczego fermentu sztuki niepokornej, zbuntowanej, która wykraczając poza horyzont subtelności uwrażliwia nas dla ludzką godność i podmiotowość.

Dlatego filarem partycypacyjnej reformy i dialogu ze światem kultury będzie zwiększenie autonomii twórców i zdecydowane poszerzenie autonomii finansowej. Te działania pomogą odwrócić trend, który wielu artystów sytuuje na granicy ubóstwa, bowiem niewielu ma umowy o pracę na czas nieokreślony, reszta funkcjonuje na tzw. umowach śmieciowych, w dodatku bardzo nieregularnych.

Jesteśmy przekonani, że rola państwa powinna być skoncentrowana na:

- zapewnieniu godnego życia twórcom,
- tworzeniu możliwości nieskrępowanego rozwoju kultury, stojącego na straży jej różnorodności,
- podniesieniu środków finansowych dla kultury oraz transparentnych zasadach ich rozdziału.

Proponujemy zatem, aby priorytety polityki kulturalnej objęły:

- Reformę ubezpieczenia artystów. Zagwarantowanie składki zdrowotnej,
- Reformę systemu emerytalnego dla twórców – partycypacyjną reformę obejmującą zmianę zasad pobierania i redystrybucji opłat reprograficznych – powołanie funduszu z opłat reprograficznych i powiązanie ich z efektywnym systemem emerytalnym.

Porozumienie

Jarosława Gowina

- Szczególne działania powinny być poświęcone zwiększeniu udziału Polaków w kulturze po pandemii w celu zagwarantowania równego dostępu do kultury w wymiarze narodowym i lokalnym jako wehikułu budującego nowoczesne, świadome społeczeństwo. Z podatku od BigTechów powstanie nowy fundusz dla samorządu dedykowany kulturze, edukacji i nauce naliczany algorytmicznie na mieszkańca.
- Od lat samorządy i inne podmioty postulują potrzebę wzmocnienia finansowania dziedzictwa materialnego. Elementem odbudowy kraju po pandemii będą inwestycje publiczne. Stworzenie nowego funduszu dziedzictwa materialnego zasilanego z procentowego udziału (np. 1%) w inwestycjach publicznych i komercyjnych na cele użyteczności publicznej. Rodzaj obowiązkowej daniny publicznej, która byłaby redystrybuowana na renowacje, odnowę, odbudowę zabytków oraz/i zakupy kolekcji polskiej sztuki współczesnej, utrzymanie zbiorów, odzyskiwanie, etc.

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN

Porozumienie

Jarosława Gowina

POLITYKA KLIMATYCZNA

Najważniejszym wyzwaniem stojącym obecnie przed ludzkością jest zapobieżenie globalnej katastrofie klimatycznej. Naukowcy są zgodni, że to działalność człowieka spowodowała obecny kryzys klimatyczny i że społeczność międzynarodowa powinna priorytetowo podjąć działania, aby zapobiec wzrostowi średniej temperatury na świecie o więcej niż 1,5 st. C. Polska powinna w wyzwaniach klimatycznych mówić jednym głosem z całą Unią Europejską. Powinniśmy przyjąć jednoznaczną deklarację osiągnięcia neutralności klimatycznej Polski do 2050 roku i wprowadzić ją do strategii i polityk krajowych. Za tą deklaracją powinny pójść szybkie działania w kierunku odejścia od wykorzystania węgla oraz wprowadzenia systemowych zmian we wszystkich sektorach, które mają wpływ na emisję gazów cieplarnianych.

Obecna polityka antysmogowa od wielu lat cierpi ze względu na brak właściwej koordynacji działań na szczeblu rządowym i współpracy na poszczególnych szczeblach samorządów. Problemem jest również niski poziom ambicji działań w obawie, że radykalne zmiany wywołają duży opór i niezadowolenie. Brakuje jednoznacznej decyzji o szybkim odejściu od węgla, mimo, że opinie ekspertów i polityka klimatyczna Unii Europejskiej są w tym zakresie od lat jednoznaczne. W PEP 2040 po raz pierwszy pojawił się cel odejścia od węgla do 2030 roku, ale niestety bardzo rozmiękczone. Jest dłuższy termin dla obszarów wiejskich (2040) i węgla bezdymnego (2045). Nie ma daty odejścia od węgla dla nowo powstających i modernizowanych budynków. Co więcej kotły na węgiel są nadal wspierane ze środków publicznych programu Czyste Powietrze.

Dobłą inicjatywą ostatnich lat był program Mój Prąd. Proste założenia – 5 tys. zł dotacji i brak skomplikowanych procedur spowodowały ogromne zainteresowanie inwestycjami w fotowoltaikę. Na koniec stycznia 2021 r. moc zainstalowana fotowoltaiki w Polsce wyniosła 4,1 GW i wzrosła 25 razy od stycznia 2020 r. Był to jednak program skierowany tylko do właścicieli budynków jednorodzinnych. Mieszkańcy dużych miast, a więc bloków wielorodzinnych nie mogą w opłacalny sposób inwestować w fotowoltaikę, a potencjał byłby ogromny ze względu na dużą świadomość ekologiczną oraz łatwiejsze prowadzenie inwestycji przez zarządców budynków / spółdzielnie a nie indywidualne osoby.

W dużych miastach: Warszawa, Kraków, Katowice, Wrocław, występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych dwutlenku azotu w powietrzu, którego głównym źródłem są pojazdy spalinowe, szczególnie z silnikiem diesla.

Zmiany klimatu nasilają negatywne zjawiska tworzenia miejskich stref ciepła, susz, powodzi. Wysokie ceny gruntów w miastach powodują powstawanie zagęszczonych osiedli, bez dostatecznej liczby terenów zielonych dla mieszkańców.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Niebezpiecznie wzrastają opłaty śmieciowe płacone przez mieszkańców, które w obecnej formule mają pokrywać koszty zbiórki i zagospodarowania odpadów, ale nie zachęcają do świadomych wyborów konsumenckich i minimalizacji powstawania odpadów. Producenci wykorzystują opakowania, które są najtańsze w produkcji i transporcie lub zwiększają zainteresowanie produktem. Koszty systemu gospodarki odpadami ponoszą natomiast gminy i finansują je z opłat pobieranych od mieszkańców. Indywidualne świadome wybory mieszkańców produktów bardziej ekologicznych (bez opakowań lub opakowania szklane lub biodegradowalne) nie mają żadnego wpływu na wysokość ponoszonych przez te osoby kosztów gospodarki odpadami – płacą takie same stawki opłat śmieciowych jak osoby zużywające dużą ilość tworzyw sztucznych, których nie można w opłacalny sposób odzyskać.

W małych i średnich firmach tkwi duży potencjał poprawy efektywności energetycznej budynków i procesów produkcyjnych oraz wprowadzenia gospodarki o obiegu zamkniętym. Działania w tym obszarze zwiększą konkurencyjność polskich przedsiębiorców.

Dlatego proponujemy:

1. Rezygnację z wykorzystania węgla – w nowych budynkach już od 2022 roku, we wszystkich budynkach do 2030 roku, w ciepłownictwie i energetyce do 2040 roku.

- Już od 2022 roku należy całkowicie odejść od wykorzystania kotłów węglowych w nowo powstających i modernizowanych budynkach. Niedopuszczalne jest również wspieranie kotłów węglowych ze środków publicznych. Wykorzystanie węgla pogłębia problem zanieczyszczenia powietrza w Polsce oraz kryzys klimatyczny spowodowany emisjami gazów cieplarnianych. Wyeliminowanie węgla we wszystkich gospodarstwach domowych powinno nastąpić do 2030 roku, bez wyjątków i dłuższych terminów.
- Już obecnie trzeba planować też kolejne cele odejścia od paliw kopalnych w ogóle (gazu ziemnego, oleju opałowego). W nowych i modernizowanych budynkach od 2030, w istniejących do 2050. Jako alternatywę należy wykorzystać potencjał pomp ciepła. W 2020 r. sprzedano w Polsce 5-krotnie więcej pomp ciepła typu powietrze/woda niż w 2017 r. i 32-krotnie więcej niż w 2011 roku. Liczba sprzedanych pomp ciepła do ogrzewania budynków w 2020 r. w Polsce po raz pierwszy przekroczyła liczbę sprzedanych kotłów węglowych. Zgodnie z analizami ekspertów powietrzne pompy ciepła będą najbardziej opłacalną technologią ogrzewania gospodarstw domowych do 2050 r.
- Należy ostrożnie podejść do wykorzystania drewna i biomasy, zapewniając zrównoważone pozyskiwanie biomasy i wysokie standardy emisji zanieczyszczeń.

Porozumienie

Jarosława Gowina

Konieczne jest wprowadzenie obowiązkowych norm jakościowych dla pelletu oraz ścieżki zaostżania norm emisji dla kotłów i kominków.

- Ciepłownictwo i energetyka wymagają przyspieszonej transformacji z wykorzystaniem potencjału farm fotowoltaicznych, energetyki wiatrowej na morzu i na lądzie, geotermii oraz energetyki jądrowej.

2. Zapewnienie pomocy i doradztwa dla wszystkich mieszkańców w przeprowadzeniu inwestycji antysmogowych i proklimatycznych.

- Mieszkańcy potrzebują pomocy finansowej i doradczej przy inwestycjach związanych z wymianą ogrzewania, dociepleniem domu, instalacją fotowoltaiki lub pompy ciepła, ale również zbiorników na deszczówkę, zielonego dachu czy przydomowej oczyszczalni ścieków. Dostępne programy wsparcia finansowego często wymagają odpowiedniej wiedzy i doświadczenia, by prawidłowo wypełnić wnioski, przygotować niezbędną dokumentację i właściwie zaplanować inwestycję. Dlatego niezbędne są punkty informacyjne i ekodoradcy w każdej gminie w Polsce, aby pomagać bezpośrednio mieszkańcom w uzyskaniu dofinansowania i przeprowadzeniu inwestycji.
- Samorządy gminne muszą wziąć odpowiedzialność za pomoc wszystkim swoim mieszkańcom, ale również za kontrolę i egzekwowanie przepisów ochrony środowiska. Konieczne jest przy tym zapewnienie wsparcia dla gmin w zakresie tworzenia straży gminnych lub ekopatrol, by szybko reagować na interwencje naruszeń przepisów środowiskowych – spalanie śmieci, wylewanie ścieków, dzikie składowiska.
- Urzędy marszałkowskie powinny przejąć rolę koordynatorów działań gmin, aby skutecznie wdrażać programy ochrony powietrza, uchwały antysmogowe oraz strategie ochrony klimatu.

3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców miast, samorządy, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe

- Zmiany prawne przygotowywane w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii wprowadzą pojęcie prosumenta zbiorowego. Umożliwi to instalację paneli fotowoltaicznych m.in. na blokach, z których prąd będzie mógł być wykorzystany nie tylko w częściach wspólnych budynku, ale również w mieszkaniach. Ponad 40% Polaków to mieszkańcy budynków wielorodzinnych, bloków i kamienic w dużych i mniejszych miastach. Dzięki tym rozwiązaniom, będą mogli w pełni włączyć się w projekt transformacji energetycznej naszego kraju. System wsparcia finansowego

Porozumienie

Jarosława Gowina

do fotowoltaiki na budynkach wielorodzinnych, na wzór programu Mój Prąd, przyspieszy zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

- Tworzenie spółdzielni energetycznych na obszarach miast, wspólnot energetycznych, udział gospodarstw domowych w wirtualnych elektrowniach, wykorzystanie technologii blockchain to przyszłość energetyki odnawialnej, która wymaga jak najszybszego wdrożenia i wsparcia ze strony Państwa, aby zapewnić osiągnięcie wymaganych poziomów wykorzystania energii odnawialnej oraz wesprzeć udział mieszkańców w procesie transformacji energetycznej.
- Budynki użyteczności publicznej, szczególnie których właścicielami są samorządy powinny w pierwszej kolejności wykorzystywać potencjał odnawialnych źródeł energii do celów ogrzewania oraz produkcji energii elektrycznej. W tym celu powinna być wdrażana koncepcja budynków neutralnych klimatycznie – wysokiej efektywności energetycznej, wykorzystania energii odnawialnej i wód opadowych oraz integracji z terenami zielonymi.
- Spółki energetyczne skarbu państwa (Tauron, PGE, Enea, Energa) powinny aktywnie włączyć się w budowę i utrzymanie magazynów energii, a także inwestycje w odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej i prywatnych w formule ESCO (spłata inwestycji w oze przez klienta w rachunkach za energię).
- Warto zbudować na bazie krajowych zasobów i kompetencji HUB realizujący proces projektowo - zakupowy konsolidujący zamówienia polskich grup energetycznych na asortyment fotowoltaiki. Dzięki temu możliwa będzie konsolidacja wolumenów zamówień i efektywniejsza kosztowo realizacja inwestycji w OZE.

4. Wprowadzenie polityki zrównoważonej mobilności w miastach z priorytetem dla czystego transportu.

- Wszystkie miasta powyżej 100 tys. mieszkańców powinny zadbać o wdrożenie polityki transportowej w oparciu o Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (Sustainable Urban Mobility Plan). Plany te uwzględniają zrównoważony rozwój wszystkich form transportu: zmotoryzowanego, ruchu pieszego i rowerowego, aby umożliwić mieszkańcom dostęp do kluczowych miejsc docelowych i usług, poprawić bezpieczeństwo oraz zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza i hałas.
- Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej to podejście promowane przez Komisję Europejską. Na przykład, w Małopolsce zostały wskazane w Programie ochrony powietrza jako obowiązkowe narzędzie do wdrożenia przez 3 największe miasta – Kraków, Tarnów i Nowy Sącz, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie transportu na jakość powietrza.

Porozumienie

Jarosława Gowina

- Należy zapewnić miastom dostęp do środków finansowych na tworzenie ścieżek rowerowych i poprawę rozwiązań dla pieszych, rowerzystów i korzystających z innych urządzeń transportu osobistego (hulajnogi, rolki, itp.).
- Rady miast powinny mieć możliwość wprowadzania stref czystego transportu z ograniczeniem wjazdu dla pojazdów, które nie spełniają norm emisji Euro, aby zmniejszyć liczbę najbardziej zanieczyszczających pojazdów.

5. Zwiększenie powierzchni terenów zielonych i odbetonowywanie miast.

- Wypowiadamy wojnę wieloletniej tendencji zabetonowania miast i wycinki starych drzew. Od co najmniej 20 lat zauważamy niebezpieczny trend polegający na samowolce deweloperów, przed działalnością których nie są bezpieczne nawet najcenniejsze miejskie tereny. Istnieje paląca konieczność stworzenia przepisów określających, ile terenów zielonych powinno być zintegrowanych w tereny miejskie i przede wszystkim określających czym jest teren zielony (w zależności od swojej wartości i zdolności tworzenia mikroklimatu i retencji).
- Należy też wprowadzać odwrotny trend - odbetonowywania miast, integrowania starodrzewów lub pojedynczych drzew w nowo powstające inwestycje i rewitalizacje, gdyż kształt i obecność zieleni w miastach ma wpływ bezpośrednio na klimat oraz zdrowie i samopoczucie mieszkańców.
- Konieczne są programy wsparcia finansowego dla miast na tworzenie nowych terenów zielonych, które poza funkcjami rekreacyjnymi dla mieszkańców, będą stanowiły element retencji wody deszczowej oraz ochrony bioróżnorodności. Programy dofinansowania powinny uwzględnić również inwestycje w renaturalizację zabetonowanych placów, parkingów, ścieżek, rzek i potoków.
- Należy wspierać mieszkańców i samorządy w inwestycjach w powstawanie oczek wodnych i zbiorników na deszczówkę wraz z infrastrukturą wykorzystania zgromadzonej wody. Budynki użyteczności publicznej powinny wdrażać wzorcowe technologie w zakresie wykorzystania deszczówki, zielonych dachów i ścian.

6. Renaturyzację terenów podmokłych i zwiększenie powierzchni obszarów ochrony przyrody w Polsce.

- Konieczne są nowe przepisy służące walce z suszą, zwiększeniu retencji i przywracaniu prawidłowych stosunków wodnych. Ich celem powinno być powstrzymanie melioracji terenów podmokłych lub bagiennych przeznaczonych niezgodnie z wszelką logiką pod zabudowę np. mieszkalną. Przepisy powinny wymuszać przywrócenie takich terenów do stanu pierwotnego w miejscach strategicznych. Niezbędna jest deregulacja koryt cieków wodnych i wdrożenie

Porozumienie

Jarosława Gowina

programów faktycznie wspierających tworzenie oczek i podmokłych terenów śródpolnych.

- Ochrona bioróżnorodności i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt jest jednym z kluczowych wyzwań dla ludzkości. Powinno temu służyć zwiększenie obszarów chronionych w ramach rezerwatów czy parków narodowych. Przez 20 lat nie powstał w Polsce żaden nowy Park Narodowy. Należy również wprowadzić bezwzględny zakaz przeprowadzania szlaków komunikacyjnych przez obszary chronione.

7. Wprowadzenie pełnej odpowiedzialności producentów za opakowania, aby zmniejszyć ilość odpadów i opłaty śmieciowe ponoszone przez mieszkańców.

- Producenci opakowań powinni zostać zobowiązani do ponoszenia odpowiedzialności za opakowania, które trafiają do sklepów a później do kosza. Dobrym rozwiązaniem jest również wprowadzenie kaucjonowania opakowań na szeroką gamę opakowań szklanych i opakowań z tworzyw sztucznych.
- Koszty zbiórki i recyklingu opakowania powinny być zawarte w cenie produktu a nie ponoszone przez wszystkich mieszkańców w coraz wyższych opłatach ze śmieci. Takie rozwiązanie będzie dążyć do wyeliminowania opakowań z materiałów, których recykling jest niemożliwy lub nieopłacalny a promować wykorzystanie materiałów przyjaznych dla środowiska.
- Niezbędne jest wsparcie do budowy w Polsce instalacji do recyklingu odpadów opakowaniowych i innych, aby zapewnić odzysk surowców zgodnie z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym.

8. Wsparcie dla polskich mikro, małych i średnich przedsiębiorstw a także innych podmiotów we wdrażaniu ekologicznych rozwiązań w swoich firmach i organizacjach

- Polscy przedsiębiorcy mają do odegrania kluczową rolę w procesie transformacji energetycznej. Dzięki odpowiednim motywacjom podatkowym i wsparciu finansowym możliwe jest wykorzystanie potencjału poprawy efektywności energetycznej i zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. Należy wspierać również projekty badawczo-rozwojowe polskich uczelni, instytutów badawczych i przedsiębiorców w obszarze OZE i efektywności energetycznej.
- Ważną rolę powinni odegrać ekodoradcy dla biznesu, którzy będą pomagać przedsiębiorcom w identyfikacji opłacalnych rozwiązań w zakresie oszczędności energii, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwiązań gospodarki o obiegu zamkniętym.

Porozumienie

Jarosława Gowina

- Dla przykładu, pierwsi ekodoradcy dla biznesu funkcjonują już od 2019 roku w Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości i świadczą bezpłatne usługi doradcze i edukacyjne dla przedsiębiorców. Współpracują z ekspertami i naukowcami, by zapewnić kompleksowe wsparcie dla różnych branż przemysłowych.
- Niezbędne jest również wprowadzenie ułatwień w wymaganiach środowiskowych dla przedsiębiorców poprzez cyfryzację i uproszczenie obowiązków sprawozdawczych i opłat środowiskowych ponoszonych przez przedsiębiorców.

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN